
UC-NRLF
$B 14 002

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
LVX
FIAT
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

DE

REDUPLICATO LATINAE LINGUAE PRAETERITO.

DISSERTATIO INAUGURALIS PHILOLOGICA

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE LIPSIENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

GUILIELMUS DEECKE.

LUBECENSIS.

LIPSIAE

TYPIS MELZERI.

MDCCCLXIX.

GEORGIO CURTIO

D. D. D.

AUCTOR.

Duas lingua latina in formando praeterito perfecto vias sequitur: aut enim solae eius temporis personarum terminationes i, isti etc. verbi radici, plerumque vel reduplicatione, vel vocalis radicalis productione auctae, proxime affiguntur; aut mutilatum verbi auxiliaris esse vel fŏre (i. e. fŭĕre) perfectum, scil. si, sisti etc. vel ui (vi), uisti (visti) etc., non aucto vel etiam debilitato verbi themati agglutinatur. Quarum illam antiquiorem esse viam, apparet, quippe quam ipsa verba auxiliaria iniisse necesse sit, priusquam ad compositorum perfectorum formationem adhiberentur. Porro quae in simplici perfecto, non reduplicato, reperitur vocalis radicalis productio, ea nisi ex syllabae reduplicativae iactura derivari non potest; quin, ubi nullo nunc modo verbi radix mutata videtur, olim tamen reduplicatione eam auctam fuisse, summam veri similitudinem attingit. Unde intellegitur, reduplicatam simplicis perfecti formam antiquissimis latinae linguae temporibus unice in usu fuisse. Quod consentiente agnatarum linguarum testimonio magnopere confirmatur, scil. italicarum (oscae et umbricae), graecae, hibernicae veteris, gothicae, bactrianae, sanscritae, quae primitivam illam perfecti reduplicati formam, omnibus quondam communem, aut latius adhuc regnantem, aut sane certissima eius vestigia ostendunt. Immo sanscrita etiam lingua circumscriptam perfecti formam commenta est, composito perfecto latino haut dissimilem. Omnia enim verba decimae classis, quae coniugationibus latinis primae, secundae, quartae respondet, porro polysyllaba et quae a vocali longa incipiunt, porro derivativa et quaedam alia, in formando praeterito perfecto, substantivi verbalis, feminini generis, accusativum in ām cum reduplicato radicis as (= es-se) vel

bhū (= fŭ-ĕre) vel kṛ (facĕre) perfecto componunt, velut īç-ām-āsa vel. īç-ām-babhūva vel īç-aṅ-ćakāra (dominatus sum) v. Bopp Gr. crit. sansc. § 419.

Priusquam vero ad ipsas perfecti latini reduplicati formas perscrutandas accingamur, personarum nobis terminationes, omnibus perfecti formis communes, diligentius dispiciendae sunt. Quae ab agnatarum linguarum terminationibus ita discrepant, ut nonnulli docti et magnae auctoritatis viri, Boppio principe, conciliare eas desperaverint et perfectum latinum e reduplicatis sanscritae et graecae linguae praeteritis *aoristis* derivare conati sint v. Bopp Gr. compar. Ed. sec. II, 426 sq. Accedit, ut Corssenus (de pron. I, 212 sq.) e quibusdam vetustiorum inscriptionum formis et e metrico poetarum, inprimis comicorum, usu vocalem i, a qua terminationes illae, excepta tertia pluralis, omnes incipiunt, productam olim fuisse coniecerit: quod si ita se haberet, vix ulla cum ceterarum linguarum praeteritis, ne aoristis quidem, analogia relinqueretur. Contra Pottius (Quaest. etym. Ed. pr. I, 248; II, 279 sq.), Curtius (Temp. et Modi pg. 206 sq.), Schleicherus (Compend. Ed. pr. pg. 739 sq.), alii gravibus argumentis perfecti latini concordiam cum sanscrito et graeco probare studuerunt, neque tamen ita copiose, ut non operae pretium sit, denuo hanc quaestionem proponere.

Quantum autem perfecti reduplicati terminationes in nobilissimis indogermanicae stirpis linguis inter sese differant, optime ex sequentis tabulae conspectu apparebit, quae septem linguarum formas amplectitur:

		lat.	graec.	sansc.	bactr.	goth.	borealis.	germ. vet.
Sg.	1.	ī	ᾰ	ă	a	—	—	—
	2.	istī	ᾰς	ĭtá	ta	t	t	i
	3.	ĭt	ε	ă	a	—	—	—
Du.	1.			ĭvá	(va)	u		
	2.		ᾰτον	ătús		uts		
	3.		ᾰτον	ătus				
Pl.	1.	īmŭs	ᾰμεν	ĭmá	ma	um	um	umēs
	2.	istis	ᾰτε	á		ut	ud	ut
	3.	ērunt (ēre)	ᾱσι	ŭs	are	un	u	un

Quod si acrius hanc tabulam pervestigaveris, diversissimae eius formae magis magisque tibi congruere videbuntur nec communem earum originem amplius in dubitationem vocare audebis. In quo hoc monendum puto, non paucos comparativae grammaticae studiosos in eo adhuc errare, qnod sanscritae et bactrianae linguae formas inconsultius primitivas arbitrentur, quum saepissime graeca et latina, interdum etiam germanicae linguae antiquiorem et vocabulorum et flexionum statum conservaverint.

Primum igitur tabula illa nos docet, omnes eas terminationes in duo elementa esse dissolvendas, nempe in propria personarum signa et vocalem quandam coniunctivam, cuius auxilio haec perfecti themati adiuncta sint. Quae vero a consonante incipiunt terminationes, videl. sec. sg. in bactriana, gothica et boreali lingua, prima (dual. et) plur. in bactriana, eas coniunctivam illam vocalem, antiquitus traditam, temporis tantum progressu amisisse constat. Quod etiam nonnullis sanscritae, graecae et latinae linguae perfectis, ac quidem saepissime in ipsis illis personis, accidit.

Complura enim verba sanscrita, in consonantem desinentia, velut kśam, sjand, mṛǵ etc. in sec. sg., pri. du. et plur. vocalem coniunctivam i ad arbitrium inserunt vel omittunt; quod plerisque verbis, in vocalem exeuntibus, in secunda saltem singularis persona facere licet; pauca admodum, in vocalem exeuntia, velut dru, çru, stu etc., i semper elidunt. His accedunt quaedam anomalorum perfectorum vēda (scio) et āha (dixi) formae, scil. vēttá (scis); vidvá (ambo scimus); vidmá (scimus); āttá (dixisti) cf. Benfey Gram. sanscr. § 830 et 831; Bopp Gram. sansc. parva § 390 sq.; Gram. crit. ling. sansc. § 429—30 sq.

Graeca lingua nisi extra regulam, in quibusdam perfectis II, quae praesentis vice funguntur, vocalis coniunctivae ᾰ elisionem non admittit, ac rarius quidem dialectus attica, aliquanto saepius epica et ionica: (*δέδια* timeo)

δέδιμεν, ep. *δείδιμεν;* sed *δεδίαμεν* Isae. V, 22.
δέδιτε
cf. etiam
Imper. *δέδιθι*, ep. *δείδιθι*
ep. *δείδιτε* Il. *υ*. 366.

Inf. ep. δείδιμεν Od. ι 274; κ 381.

Plqpf. ep. ἐδείδιμεν Il. ζ 99.

ἐδέδισαν, ep. ἐδείδισαν; sed. ἐδεδίεσαν Thuc. 4, 55 et 5, 14 (Be.) cf. Lobeckium ad Phryn. p. 180.

(οἶδα scio i. e. ϝοῖδα vel ϝέϝοιδα = sansc. vēda = vivaida).

οἶσθα (i. e. ϝοῖδ-θα) = sansc. vētta (i. e. vaid-ta) = goth. váist (i. e. vait-t); sed οἶδας Od. α 337 (Bekker sec. Zenod. ᾔδεις); Herod. 3, 72; 4, 157.

ἴστον; sed sansc. vidátus, vidátus, goth. vituts.

ἴσμεν, ep. ἴδμεν = sansc. vidmá; sed οἴδαμεν Herod. 2, 17; 4, 46 = goth. vitum.

ἴστε; sed οἴδατε = sanscr. vidá = goth. vitut.

cf. etiam

Imper. ἴσθι, ἴστω etc.

Inf. ep. ἴδμεναι, ἴδμεν

Plqpf. ᾔστην Arist. Av. 19.

ᾖσμεν Arist. Geryt. fr. 198; Eurip. Herac. 658; Hec. 1112

ᾖστε Sophoc. fr. 317.

ᾖσαν Aesch. Prom. 449; Eurip. Cycl. 231; Rhes. 855. ep. ἴσαν Il. σ 405; Od. δ 772; ν 170; ψ 152.

(ep. ἄνωγα impello, exhortor)

ep. ἄνωγμεν Ho. Hy. α 528.

cf. etiam

Imper. ἄνωχθι.

ἀνώχθω Il. λ 189; sed ἀνωγέτω Od. β 105.

ἄνωχθε Od. χ 437; Eurip. Herac. 241; Rhes. 987; sed ἀνώγετε Od. ψ 132.

(ἔοικα similis sum)

ep. ἔϊκτον Od. δ 27.

ἔοιγμεν Sophoc. Ai. 1240; Eurip. Herac. 427; 681; Cycl. 99.

cf. etiam

ep. Plqpft. ἐΐκτην Il. α 104; φ 285; ψ 379; Od. δ 662.

(ἐλήλυθα veni, adsum)

ep. εἰλήλουθμεν Il. ι 49; Od. γ 81.

(*πέποιθα* confido)

cf. ep. Plqpft. *ἐπέπιθμεν* Il. *β* 341; *δ* 159; *ξ* 55.

Maior harum formarum pars e poetici sermonis licentia et vulgaris pronuntiationis celeritate derivanda videtur; quaedam, velut *δέδιμεν*, fortasse praesentis verborum in *-μι* analogiam secutae sunt; *οἶσθα* solum et *ἴσμεν* (*ἴδμεν*) cum formis sanscritis ad literam congruunt et iam ante indogermanicae nationis dissolutionem in usum venisse videntur. Non igitur iis assentiri possum, qui, perfecti passivi (vel medii) graeci formis inducti, etiam activi perfectum vocali coniunctiva olim caruisse contendunt; immo sanscriti et bactriani Atmānēpadi (i. e. Medii) comparatio satis ostendit, passivum quoque graecae linguae perfectum demum post graecae gentis secessum e communi Indogermanorum patria vocalem coniunctivam eiecisse.

Quocum optime convenit, quod latina quoque lingua rarissimas simplicis perfecti formas vocali coniunctiva carentes praebet, atque eas quidem in solis perfectopraesentibus „memini“ et „coepi“ et in nonnullis poetarum, inprimis comicorum locis, qui vulgaris sermonis neglegentiam affectaverunt:

(mĕmĭni)

cf. mĕmento, mĕmentote v. s. *ἴστω*, *ἀνώχθω* etc.

(coepi)

coepsti C. L. Caec. 69 (sic Ribb., libri coepisti) v. s. *οἶσθα*.

(dedi) v. Corssen de pron. II, 100.

dedĭsti Pl. Trin. 127 et 129; Men. 689 (Fl. sec. cod., non probante Ritsch. v. Prol. CXXV).

cf. dedĭsse Pl. Amph. 761; Ps. 990 (Fl. sec. cod., n. pr. Ri.).

(bibi) v. Corssen l. c.

bibĭsti Pl. Stich. 721 (Fl. sec. cod., n. pr. Ri.).

(cēpi)

accepsti Pl. Trin. 420; 964 (Ri., sed Fl. ăccepisti).

(totondi)

cf. attotonse (= attotondisse)) Verg. Catal. 8, 9.

(ēdi)

cf. ēsse (= ēdisse) Charis. G. L. I, 261, 29; Diom. ib. 387, 1. comēsse Pl. Men. 627; Most. 14; C. L. Pomp. 72.

(ēssim = ēdĕrim) sq.

comēssis Pl. Men. 617.

ēssem (= ēdissem) cf. Charis. et Diom. l. c.

De elisione vocalium i et ĕ et syllabarum si et ui (vi) in *compositis* perfectis latinis disserere hic nihil attinet, quippe quam vetustiori latinae linguae statui non posse attribui liqueat.

Alterum, quod e suprascripta tabula pateat, id pono, primitivam vocalis coniunctivae formam, ut in praesentis tempore, ă fuisse, quam graeca quidem lingua nisi in tertia sg. in ε degenerare non passa est, ubi contra sanscrita et bactriana integram eam retinuerunt. Ceteris in linguis diverso modo debilitata est: Germanicae enim linguae in omnibus dualis et pluralis personis ă in ŭ obscuraverunt, quibus sanscrita in tert. pl. se adiungit; latina vero in omnibus personis, excepta tertia pl., ă in ĭ attenuavit, quod et sanscritam et germanicam veterem in sec. sg., sanscritam etiam in prima du. et plur. fecisse videmus. Nec memorare piget, easdem vocalis a mutationes etiam in substantivis haut raro inveniri cf. sanscr. danta-s = goth. tuntu-s = lat. (denti-s), unde dentium; sansc. agni-s = lit. ugni-s = lat. igni-s.

Transeamus iam ad singulas personarum formas perspiciendas! Prima sg. apud Indogermanos in perfecto reduplicato olim terminatione ām (i. e. a + am) usa esse videtur, quae leviter tantum ex praesentis terminatione āmi hebetata est. Sanscritae enim radices, in ā, ē, āi et ō exeuntes, porro mi, mī, dī et lī, in pr. et tert. sg. persona, abiecta vocali finali, terminationem āu adsumunt, quam Benfeyus (Gr. sansc. § 830, not. 1, 6) ex agglutinato radicis bʿī perfecto babʿūva, intercedentibus formis-bʿūva, -va, -u, derivare conatur, sed haut scio, an nimis audacter; equidem āu in prima sg., ut in locativis matāu (= matjām), dʿēnāu (= dʿēnvām) etc., ex ām ortam et perperam in tertiam personam translatam esse, vero propius puto. Quocum graeca optime lingua congruit, cuius perfectum non, ut imperfectum et aoristus II, in ον (= sanscr.-ăm), sed, ut aoristus I, in α (= sanscr. -ām) exit. Etiam sanscrita lingua, exceptis solis supradictis radicibus, item bactriana ām in ă mutilaverunt, quam vocalem latina, in debilitanda terminatione

porro progressa, in ĭ attenuavit, germanicae vero linguae prorsus abiecerunt. Quod si apud scriptores latinos ĭ fere ubique productam reperimus — cf. etiam poseivei (= posui) Or. Insc. 3308; fecei J. N. 6276 cf. Ri. Monum. ep. tr. (Mil. Popil.); conquaeisivei (ibid.); futue (e = ī) Gar. Gr. Pomp. A. 2. 4; videi Enn. Trag. 123. (sic Vahl., non prob. Ribb.; videt Abrinc. Erl., teste Orellio; vidi ceteri) — id e communi linguae latinae regula deducendum est, quae quondam in vocabulorum fine i brevem omnino non admisit. Sexto demum ab urbe condita saeculo, vitae consuetudo, quum omnes in vocalem exeuntes verborum et nonnullas pronominum et particularum formas *iambicas*, quibus e substantivorum numero hŏmŏ accessit, correpta ultima pronuntiari pateretur, etiam vocularum mihi, tibi, sibi, ibi, ŭbi, nisi, quăsi i finalem, in vetustissimis monumentis constanter ei (= ī) scriptam, ad arbitrium corripuit: quae correptio in vocibus nisi, quăsi, necubi, sicubi, ubinam et ubivis mox communem in usum irrepsit, quum semper tamen utī, ibīdem et ubīque producantur cf. Ritsch. Prol. in Pl. Trin. CLXVI sq. Ex variis verborum latinorum formis quaedam imperativa, infinitiva (passivi et deponentis) et perfecta, in i exeuntia, apud comicos, ad vulgarem pronuntiationem proxime accedere solitos, correpta ultima inveniuntur, velut ăbĭ (cf. etiam ăbĭn = abīsne Pl. Amph. 857; Ter. Andr. II, 1, 17); vĕnĭ — dărĭ Ter. Ad. III, 2, 13; Phor. II, 1, 31; Pl. Rud. 960; pătĭ Pl. Aulul. IV, 9, 16; lŏquĭ Pl. Bacch. 1104 (Fl. sec. cod., non pr. Ritsch.) — bĭbĭ; stĕtĭ; dĕdĭ Pl. Trin. 728; Mil. 131; Capt. 364; Poen. I, 3, 7; etiam dĕdĭn Epid. V, 2, 38.

Primitiva secundae sg. personae terminatio asta fuit, a qua latina istī nonnisi utriusque vocalis attenuatione in ĭ recedit, quarum finalis secundum supra dictam regulam producebatur cf. etiam gessistei t. Scip. P. f. (Or. 558); restitistei t. v. App. (Mus. Rhen. VIII, 288). Non tamen reticere volo, Curtium (Quaest. gr. et lat. p. 248) vedicam quandam sec. pers. formam in -t̆ā attulisse, e cuius ā, si quidem primitiva est, latina diphthongus ei directe orta esse potest. Sanscritae vero et bactrianae linguae terminationes it̆a et t̆a, nec minus graecam θα (cf. οἶσ-θα) ex antiquioribus formis asta, ista, sta ortas esse, optime iam Kuhnius (Compar.

Gramm. Ann. 3, 436) demonstravit. Haut raro enim in arianis et in graeca lingua litera s, cum spiritu quodam elata, insequentem tenuem aspiratione auget, ipsa vero conticescit, cf. etiam in inscriptionibus latinis inferioris aetatis iti pro isti: promisiti Or. Hz. 5774; vixsiti (xs=x) Steiner C. I. D. et Rh. 452; Mai J. Chr. 434, 6. Contra in germanicis linguis s insequentem tenuem ab aspiratione defendit: itaque dubitari non potest, quin gothica et borealis sec. sg. perfecti terminatio t, antecedentis olim s auxilio, integra servata sit, laesa Grimmii lege de progressiva in linguis germanicis consonantium mutatione. Graeca denique lingua, excepto *οἶσθα*, priorem tantum terminationis primitivae syllabam *ας* retinuit. Quod si perfecti terminationem asta (=a-s-ta) cum praesentis et imperfecti terminationibus asi et as = a-si, a-s) comparamus, dupliciter in illa sec. personae signum expressum esse docemur. Et enim si, s, et ta diverso modo e sec. pers. pronomine mutilatae esse videntur cf. gr. *σύ* etc..; lat. Dat. ti-bi, et sansc. Nom. tvam, Gen. Dat. tē (=ta͡-i) sq. Eadem secundae personae signi duplicatio, perspicuitatis et gravitatis causa, in crebris epicae Graecorum dialecti coniunctivis in *ησθα* et quibusdam optativis in *οισθα* — cf. *βάλοισθα* Il. *ο* 571; *κλαίοισθα* *ω* 619; *προφύγοισθα* Od. *χ* 325 — etiam in atticis imperfectis *ᾔεισθα* (ibas), *ἔφησθα* (dicebas), *ᾖσθα* (eras) et *ᾔδησθα* (sciebas) reperitur. Quin latissime in germanicis linguis serpsit: in vetere enim Germaniae superioris dialecto rarius Otfridus, saepissime iam Notkerus, in praesente Indicativi et Coniunctivi et in imperfecto Coniunctivi, secundae pers. sg. signo s literam t adiiciunt, e postposito sec. pers. pronomine du ortam, cf. var-i-s-t, var-ī-s-t sq., v. J. Grimm Gram. Germ. I, ed. sec. p. 857, 5. Media eiusdem linguae aetate constanter iam tempora illa terminationem est (st) praebent, quam hodie etiam Indicativi imperfectum adsumpsit. Similiter vetus Saxonum dialectus pauca adhuc terminationis compositae st exempla edit, velut bi-s-t (es), kan-s-t (potes), farman-s-t (aspernaris); Anglosaxones eam in Indicativi praesens et compositae coniugationis imperfectum omnino receperunt; hodie etiam simplicis coniugationis imperfectum Indica-

tivi ac omnia Coniunctivi imperfecta invasit, paucis verborum auxiliarium formis exceptis. —

Tertia sg. persona antiquitus terminationem ăt habuit, quae eodem modo e praesentis terminatione ăti obtunsa est, quo primae personae ām ex āmi. Cui latina item terminatio ĭt proxime accedit, attenuata tantum vocali coniunctiva. Sanscrita, bactriana et graeca lingua, abiecto proprio personae signo, vocalem solam retinuerunt, quam graeca quidem, ut in imperfecto et in aoristis, in ε imminuit. Germanicae vero linguae etiam vocalem amiserunt. Nec igitur mirari debemus, quod in vulgari sermone latino, maxime posterioris aetatis, terminationem ĭt vario modo et emollitam et hebetatam reperimus. Inscriptiones enim et libri sequentes formas praebent:

id: fecid cist. Praen. (Or. 2497; C. I. L I, 54); Rossi J., 384.
liquid Grut. 670, 5.
reliquid Grut. 691, 8; 942, 8; Or. Hz. 6669 sq.
placuid Rossi Rom. sott. J. Tab. 27, 8.
struxid Or. 132.
vixid Torrem. J. Sic. 17, 40 sq.
liquid, reliquid, deliquid, dereliquid saepe in libris.
inquid saepe in libris cf. Mai Cl. auct. VI, 579.
cf. osc. fefacid, fuid Mo. 283, 29.

i(t): dedĭt (ante consonantem) Ter. Eun. V, 8, 15; Pl. Tr. 902; Most. 649; Rud. 1171 (Fl. sec. cod., non pr. Ritsch.).
cf. agĭt, iacĭt sq. apud Pl., v. Δεουδεδι Mar. pap. dipl. 121, 56.
feci (φηκι) Bold. 53 a 4.
vixsi Rossi J. 276.
visi Lupi 185, 2 sq.
exsivi Rossi J. 572.
militavi Boiss. J. L. 17, 11.
requievi ibid. 20.
ministravi, evangelizavi sq. Clar. Epp. Paul.

et: cepet, ceset (=gessit), duxet, merset, exemet sq. Col. rostr. rest. R.
dedet t. Scip. Barb. f.; J. N. 5567.

fuet t. Scip. Barb. f.
fecet, iuset, dixet etc. L. Jul. munic.
posedet t. Genuat.
curavet J. N. 1586.
emet Fleetw. 386, 4.
imet Bold. 429, 11.
ficet Le Blant J. Chr. 350 sq.
fecet J. N. 574; Cean Bermudez 132, 1.
posuet, militavet, vixet, obiet, transiet, serviet sq. saepissime in inscriptionibus christianis.
miset Verg. G. 4, 362 (P.).
videt Amiat. Joh. 1, 29; 20, 1. 5. 6. 14; Fuld. Joh. 20, 5; Act. App. 9, 12 sq.
cf. prov. — et.

e: dede t. Pisaur. (Ri. fict. lat. 27; C. I. L. 169. 180) v. Deusdede Mar. pap. dipl. 120, 75 sq.
cf. it. diede; pr. Daude.
dixe Fabr. 1, 94. cf. it. disse.
eme Fabr. 8, 51.
fece Fleetw. 455, 5; Bull. arch. Nap. n. s. 7, 232 sq. Melch. e Visc. Silloge 123.
cf. it. fece.
vixe, visse etc. Fleetw. 366, 4 sq.
cf. it. visse.
essibe (=exivit) Mus. Ver. 264, 11.
redie Cant. Act. App. 132, 5.
cf. gr. — ε, sp. hice=fecit.

t: fect J. N. 406; Mar. Att. 644 b; Murat. 1180, 11 sq. Verm. Ant. isc. Perug. 531, 160; Ann. arch. d. Const. 1862 p. 132, 90.
vixt, vist etc. J. N. 2795. 3395 sq.
donavt Mar. Att. 619.
triumphavt (ter) C. I. L. I.
consu(mm)avt Bull. arch. It. 1, 68.
(mili)tavt Mar. Att. 644 a.
expensavt J. N. 2800.

exivt Lupi 186, 1.
post Stein. C. I. D et Rh. 455 (?).
duxt Pal., Verg. Aen. 6, 888.
surrext Pal., Ev. 273 a 17.
mist Vind. Liv. 41, 23, 15.
d: pedicavd Garrucci Gr. Pomp. A. 3.
cf. Corss. de pron. I, 213 sq.; II, 102 sq.; Schuchardt I, 118 sq.: II, 46 sq.; 399 sq.; III, 61. 180 sq.; 285 sq.

Contra optime iam Lachmannus (ad Lucr. 3, 1042) admonuit, verba iīt et petiīt cum compositis i altera extenta proferenda esse. Cuius rei primum argumentum ex inscriptionibus vetustioribus duxit, in quibus haut raro — ieit et — iēt leguntur, alterum e poetis, inprimis ex Ovidio, qui saepissime — īt produxit et quidem aliis condicionibus, quam quibus caesurae vel arsi aliquid concedere solitus est. His perfectis alia quaedam addenda videntur, scil. bibīt, dedīt et stetīt cum compositis, in quibus finalis radicis vocalis cum terminationis initiali coaluit; fortasse etiam fuīt (= fūvit) cf. sansc. babūva;

dedeit Mar. fr. Arv. p. 607.
vendidīt Pl. Capt. 9.
cf. redideique Mil. Pop. (Ri. Mon. ep. tr.).
stetīt Ter. Phorm. 9.
astitīt Pl. Mil. 213.
fuīt t. Scip. Barb.
fuēt t. Scip. Barb. f.
profuīt Sen. Hec. 463. v. Corssen de pronunt. Ed. pr. I, 352 sq. et Ed. sec. pg. 608 sq.

cf. etiam
petiei t. Scip. Hisp. (Mus. Rh. 8, 491; 9, 6).
interieisti J. N. 3833.

Minime vero Corsseni et Fleckeiseni (Nov. Ann. LXI, 23) opinio probanda est, terminationem it omnio olim productam fuisse: nam quae afferunt exempla haut ita multa, aut dubia sunt, aut satis excusationis habent, velut in arsi vel ante vocabulum Graecum vel in penthemimeri sequente *et* copulativo, vel etiam ante interpunctionem fortiorem. Sunt autem haec:

optigīt Pl. Stich. 384 (Ri. optigit mi hereditas); Rud. 927 (óptigit, ‖ ut).
vixít Pl. Ps. 311.
respexit Pl. Poen. I, 2, 197.
emit Pl. Poen. V, 2, 99.
iússit: ‖ ibi Pl. Merc. 358.
potuīt Pl. Mil. 1076.
docuīt T. L. Liv. 33.
enituit ‖ impulso Verg. G. 2, 211.
illisit ossa Verg. Aen. 5, 480 (Ribb. illisit in ossa).
occubuit ‖ in Ov. Her. 9, 141.
prosiluit: Ityosque Ov. Met. 6, 658.
impediit ‖ et inani Ov. Met. 12, 392.
impediit Hymenaeos Val. Fl. 8, 259.
perrupit Acheronta Hor. Od. I, 3, 36.

Restat posedeit in t. Genuat., fortasse lapicidae error.

Prima plur. persona procul dubio in ămăs olim exiit. Latina lingua priorem ă attenuavit, posteriorem obscuravit; contra germanica vetus fecit, cuius ē in ŭmēs irregulariter productam puto propter obtunsam gothicae et borealis formam ŭm. Graeca quidem lingua coniunctivam ă sola servavit, sed alteram ă in ε imminuit, abiecta s finali, cuius loco ν (ephelcysticon) affixit cf. doricam terminationem ἄμες. Sanscrita vero et bactriana lingua, quamvis amissa s, ă tamen antecedentem, accentus vi, integram retinuerunt, coniunctivam autem ă illa, ut latina, in ĭ debilitavit, haec omnino elisit.

Nec minus elucet, secundae plur. personae terminationem astăs quondam fuisse, cui proxime iterum latina istĭs accedit, ut in singulari isti a vetustissima forma astă minime discrepat. Vulgaris postea sermo latinus alteram ĭ in ĕ debilitavit, quae in romanicis linguis praevaluit cf. fecestes Ver. Sulp. Sev. 113, 21; saltastes Pal. Ev. 291 a 20; vetastes ibid. 328 a 16; et pg., vet. sp., vet. frc. — stes; frc. —̂ tes; it. — ste. Sanscrita lingua in sec. *plur.* quidem solam vocalem ă coniunctivam retinuit, accentu oneratam, sed in sec. *dualis* communem olim amborum numerorum formam leviter tantum obscuravit, scil. ătʿus (= astus),

quacum optime et graeca ἄτον pro ἄτος (ut ἄμεν pro ἄμες) et gothica uts pro ustas, etiam bactriana secundae dualis Atmanepadi terminatio-ātarè pro-astas-è conveniunt. Contra graeca secundae plur. terminatio-ἄτε (cf. ital. -ste), cum germanicis eiusdem personae formis, scil. gothica uṭ, boreali uď (=uṭ) et germanica vetere ut (=ud) secundum Grimmii legem optime congruens, s priorem olim iam elidi solitam esse commonstrat; unde magis veneranda latinae formae istĭs antiquitas profulget.

Restat tertia plur. persona, cuius terminatio primitiva, ut secundae sing., reduplicata fuisse videtur, nempe antant cf. praesentis terminationem anti et imperfecti et aoristorum ant. Plenissima saltem et antiquissima latinae linguae forma ēront — cf. dederont t. Veron. (Or. 3147); feceront Malvas. Marm. Fels. 306, 6; probaveront Quint. I, 4, 16 — vetustiores formas ēsont, ensont, entont postulat cf. vicesimus = vicensumus (t. Genuat.) = (vicent-tumus) = sansc. vinça(n)titamas etc. Apud classicos ŏ, ut in praesentis tempore, nisi antecedente qu vel v, ubique in ŭ obscurata invenitur. Graeca, bactriana nec non umbrica lingua posterioris tantum syllabae vocalem retinuerunt, priorem vero simili, quo latina, modo mutilaverunt v. ἄσι, āre, uso v. c. benuso = venerunt; covortuso = converterunt etc. (K. A. 1, 82 et 143—6). Ceterae linguae posteriorem terminationis partem omnino abiecerunt ac ne priorem quidem integram servaverunt, nam sanscrita ant in ŭs obscuravit (cf. umbr. us-o), gothica et germanica vetus in ŭn, borealis in ŭ. Verum etiam latina lingua, maxime vulgaris inferioris aetatis sermo, pleniorem huius personae terminationem, ut tertiae sing., varie et attenuavit et hebetavit. Reperiuntur enim formae:

ĕrunt iam apud optimos aureae aetatis poetas et probabiliter etiam oratores.

irunt, plerumque certe correpta ĭ pronuntianda:

fecirunt Rossi J. 545; 1292. Guasc. Mus. Cap. 975 sq. cf. etiam Pard. App. 9, 4.

posuirunt Renier J. A. 4274; Insc. ap. Mar. pap. dipl. 120 sq.

vixirunt J. N. 7233.

2

venirunt Bern. Euseb. 183, 1.
invenirunt Mone Mess.; Form. Andeg. 31.
deiecirunt Mone Mess.
fuirunt Pard. 388, 5.
ostendedirunt Mar. pap. dipl. 67, 10.

irint: fecirint Mur. 1822, 5; Bold. 375, 2. cf. infra ēri.

irum (=irun): comparabirum (=averunt) Lupi 24.
fecirum Passion. 12, 79.
cf. sansc. Atmanep. -irē, bactr. -airē
v. Schuchardt I, 282—3; III, 119.

erum: fecerum Or. Hz. 7360.
emerum Bold. 53 b 6 sq.

erut: fecerut Nicol. d. Bas. d. S. Paol. 232.

erun: fecerun J. N. 2658. Bold. 380, 4.

eru: emeru C. I. L. I, 1148.

ĕrunt: dedĕrunt Pl. Poen. I, 2, 13.
cf. frc. -rent v. c. vin-rent.

runt: fecrunt Murat. 1135, 14.
fērunt Lupi 105, 4; Or. 4670; Gori J. Etr. 3, 295; 432 sq.
cf. frc. firent.

ru: fecru Ann. arch. d. Const. 1862 p. 134; 195.

rot: dedrot t. Pisaur. (Ri. fict. lat. 27).

ro: dedro t. Pisaur. (Or. 1500). cf. umbr. uso
v. Corssen de pron. I, 260.

re: fere (=fec-re) Ver. Plin. 94, 1.

ēre: iam in vetustissimis inscriptionibus, velut censuere J. N. 715; 716 (Venus.), et apud optimos scriptores v. Cic. orat. 47, 157 et Quint. I, 5, 4.
cf. bactr. āre.

ēri: dederi C. I. L. I, 187.
habueri Verg. G. 2, 427 (P.).
cf. gr. -ᾱσι.

Omni igitur dubio de latini perfecti terminationum origine sublato, quas repperimus, earum formas cum primitivis conferamus:

indogerm.	ām	=	lat. ī
	asta	=	istī
	ăt	=	ĭt
	ămăs	=	ĭmŭs
	astăs	=	istĭs (u)
	antant	=	ēront.

Unde summa latinarum formarum antiquitas apparet, quae praecipue vocalis coniunctivae ă attenuatione in ĭ a primitivis discrepant.

Triginta radices verbales latinae in perfecto tempore reduplicationem aut semper retinuerunt, aut florentissima demum linguae aetate abiecerunt, scil. bă, căd, caed, căn, cĕl, curr; dă, dĕc; fall, fĭd; mĕn, mord; păg, păr, parc, pēd, pĕl, pend, pĕr, posc, pŭg; scĭd, spond, stă; tăg, tĕn, tend, tond, tĕl, tund. E quarum numero cĕl et pĕr nonnisi in compositis quibusdam inveniuntur cf. perfecta

excŭli (=ex-cecŭli) Prisc. G. L. II, 526, 19.
percŭli (=per-ceculi).

et

compĕri (=com-pepĕri).
reppĕri (=re-pepĕri).

Fĭdi quidem ubique reduplicatione caret; sed propter brevitatem paenultimae et analogiam perfecti scicĭdi dubitari non potest, quin apud vetustissimos reduplicatum fuerit. Radicem dĕc, non dĭc posui, derivatorum causa, velut dĕcet; dĕcus, ŏris; dŏceo etc.; dīsco enim e dĕcisco contractum est, ut pōsco e prŏcisco vel porcisco. Simili modo tĕl, non tŭl vetustissimam radicis latinae formam esse conieci, et ex analogia radicum cĕl et pĕl, quarum perfecta (ce)cŭli et pepuli eadem ratione formata sunt, qua tetŭli, et ex derivatis subtel, llis; tellus, ūris etc. cf. etiam umbr. entelust = intulerit (VI b 50); entelus = intuleris (I b 12); v. Zeyss Gr. comp. Annales XVII, 413 sq. Bă, dă et stă finalem radicis vocalem ă ante initiales

terminationum vocales ĭ et ē in omnibus perfecti personis eiiciunt, cf. bĭbi, dĕdi, stĕti etc., exceptis tantum rarissimis tertiae sing. formis in-eit vel-īt, de quibus v. s. p. 15. cf. graec. ep. et aeol.:

Inf. γεγ-ἄμεν Il. ε 248; υ 106, 209; Pind. Ol. 9, 110.
ἐκγεγ-ἄτην Od. κ 138.
Pft. μέμ-ἄτον Il. ϑ 413; κ 433.
μέμ-ἄμεν Il. ι 641; ο 105.
μέμ-ἄτε Il. η 160.
Imp. μεμ-ἄτω Il. δ 304; υ 355.
Plpf. μέμ-ἄσαν Il. β 863.

sansc. dad-āu (=dedi), dad-itʿa, dad-āu, dad-ivá etc.; pap-āu (= bibi) etc., tastʿāu (=steti) etc.

Vocalis ă brevitas in radicibus dă et stă per supina dătum et stătum et multa derivata probatur; bă eodem modo e pō (= pā) correpta est, quo dă e dō (=dā) cf. dōnum etc. Initialis vero consonantis emollitio antiquissima est cf. ved. pibāmi, sansc. pivāmi = bibo etc.

Inter initiales radicum literas igitur p saepissime, scil. novies, reduplicationem integram servavit; t sexies; c quinquies; praeterea unaquaeque harum consonantium, cum antecedente s coniuncta, semel; d, f, m bis syllabam repetitam retinuerunt, b semel. Nullum autem verbum, quod a vocali vel a consonantibus g, h, l, n, q, r, s pura, v incipit, reduplicationis patiens extat cf. tamen praesens gigno (= gigĕno). Porro duo tantum verba cum vocali radicali producta reduplicationem admittunt, quorum pēd-o e perd-o ortum est cf. sansc. pard-ē, gr. πέρδ-ω etc., caed-o vero satis dilucidae adhuc explicationis indiget cf. tamen goth. skáid-a.

Reduplicativa perfectorum latinorum syllaba olim, ut graecorum, sola vocali ĕ usa esse videtur, quam etiam aureae aetatis scriptores praeoptaverunt, testibus Gellio VI (VII), 9, 12, qui M. Tullium et C. Caesarem mĕmordi, pĕpugi, spĕpondi, Aelium Tuberonem occĕcurri dixisse affirmat, nec minus Nonio (p. 140, 22), apud quem ex Valerii Antiatis Annalibus perfecta pĕposci et spĕpondi proferuntur. Quibus et inscriptionum et optimorum librorum auctoritas accedit, qui haut raro vetustiorem illam formam cum ĕ praebent, v.

bĕbit Verg. Aen. 11, 804 (P.).
inbĕberunt Bob. Symm. 50, 7.
dĕdicisti Bob. Symm. 4, 5.
dĕdicit Pal. Ev. 135 b. 11; Goth. Ev. 28 b. 14; Clar. Epp. Paul. 486, 6.
dĕdicistis Clar. Epp. Paul. 337, 15; Sess. Aug. Spec. 94, 31.
dĕdicerunt Sess. Aug. Spec. 72, 9.
dĕdicerit Goth. Ev. 426 b. 5.
cf. Schuch. II, 9.
mĕmordit C. L. Laber. 28; Verg. Aen. 11, 418 (P.).
admĕmordit Pl. ap. Gell. VI (VII), 9.
mĕmorderit Enn. Sat. 36.
mĕmordisse C. L. Atta 6.
pĕpugero C. L. Atta 2.
spĕpondit Or. 4358.

Paullatim tamen in verbis cum radicali ĭ, ŏ, ŭ hae vocales in repetitam quoque syllabam irrepserunt, quorum analogiam bibi et didici (cf. scicidi) propter praesentia bibo et disco falso secuta sunt. Vulgaris vero sermo etiam in aliis perfectis ĕ sequenti ĭ assimilavit cf.

cicinimus Goth. Ev. 61 b. 13.
didit (=dĕdit) Or. 4383; Or. Hz. 6183.
didet Bull. arch. Rom. 1865 p. 37.
cf. sicil. ditti.
mimini Keil praef. G. L. I, XLI, 16.
cf. miniscitur Fest. 122, 18.

Nunquam autem ŭ, non radicalis, in priorem syllabam recepta est, quo magis etiam probatur, tĕtŭli a radice tĕl, non tŭl, derivandum esse; nusquam enim tŭtŭli reperitur. Inter formas stĕti et stĭti, promiscue olim usitatas, inferiorum grammaticorum subtilitas vanum discrimen statuere conata est, auctore Gellio (II, 14, 1), qui in Catonis Cens. oratione contra Tiber. exulem stitisses (cf. Cato 60, 3) legendum esse contendit, quod librariorum ignorantia in stĕtisses correctum sit; stĕti enim a stare, stĭti vero a sistĕre formari. At nec in simplicibus, nec in compositis tale discrimen inscriptionum vel librorum fide confirmatur.

Verum in compositis verbis bĭbi quidem ubique immutatum reperitur, dĕdi autem et stĕti post bisyllabas praepositiones et alias particulas, quibuscum laxius cohaereant, plerumque non mutantur, post monosyllaba ĕ in ĭ attenuant. Saepius tamen libri, vulgi pronuntiationem secuti, nec minus inscriptiones utramque regulam transscendunt cf.

interdidit Not. Tir. 20.
interstitit Amm. 16, 9 (Ernesti).

Et contra:

inbeberunt Bob. Symm. 50, 7.
addedit Verg. G. 4, 150 (γ); Aen. 3, 336 (γ α).
addederat Verg. Aen. 6, 170 (γ?).
condedit Verg. Aen. 7, 619 et 8, 66 (b).
Le Blant J Chr. 44 et 669.
ededit Verg. Aen. 7, 194 (P.).
ededederit (pleonast.) Pal. Ev. 131 b. 7.
perdedit Verg. Geo. 4, 494 (*M*).
M'Gaul Insc. Brit. Rom. 29.
reddedit Fleetw. 349, 1; Le Blant J. Chr. 543, A.
Passion. 12, 75.
rededit Malvas. Marm. Fels. 433, 3.
reddedisse Or. Hz. 6087.
reddedisset ibid.
tradedit Le Blant J. Chr. 55.
tradederit Verg. Aen. 4, 619 (γ).
cf. etiam con-, cre-, e-, per-, red-, tra-, vendedi etc. ap. Schuch. II, 9.
adstetit Verg. Aen. 3, 194 (α).
adsteterunt Amiat. Act. App. 4, 26.
exteterit Lugd. Cod. Theod. 6, 10, 1.
extetisse Goth. Ev. 6 a 4.
persteterunt Amiat. Arg. Ephes.; Arg. Philipp.
praestetit Mone Mess. 3 (20, 12); Vat. L. Burg. 31, 4.
praestetisse Mar. pap. dipl. 64, 40.
pristetisse ibid. 65, 13.

substetit Verg. Aen. 2, 739 (a).

Decompositum abscondo, cuius compositio cum verbo dăre non satis clare percipiebatur, iam apud meliores latinitatis scriptores perfecti reduplicationem amisit cf.

absconderat Curt. VI, 6, 30.
absconderant Tac. hist. 3, 68.
abscondisse Gell. 17, 9, 16.

Quod in vulgari inferioris aetatis sermone etiam aliis verborum dăre et stāre vel sistĕre compositis accidit, quamvis magna sequentium formarum pars potius e contractione quadam vel librariorum errore derivanda videatur:

crederunt Goth. Ev. 460 b. 6. cf. ital. credérono.
credisset Flor. Dig. 70, 17. cf. ital. credesse.
reddit (=reddidit) Flor. Dig. 33, 8, 23. cf. frc. rendit.
reddisset Flor. Dig. 33, 8, 7. cf. frc. rendît, it. rendesse.
subdisti Flor. Dig. 49, 14, 3, 4. cf. it. desti (=dedisti).
vendrit Or. 3882 (=vendiderit).
constit J. N. 3528.
extit Flor. Dig. 130, 9 Mo.
extisse Flor. Dig. 36, 1, 17.
praesti J. N. 6313.
praestit Mar. Insc. Alb. 191, 1.
Flor. Dig. 93, 35 Mo.
substit Verg. Aen. 8, 87 (P.).
v. Schuchardtium II, 434—435; III, 294.

At ex contrario haut pauca verba, in -do exeuntia, non secus ac si cnm dăre composita essent, in perfecto non -di solum, sed -dĕdi vel -didi adsumunt, cuius aberrationis certissima iam apud comicos latinos exempla reperiuntur. Multo post vero ita praevaluit, ut etiam nonnulla verba in -deo, et batt(u)o, eandem reduplicationis viam inierint cf.

incendederit Guelf. L. Sal. 16, 1.
incendiderit III Te. L. Sal. 55, 7 Pard.
fundederit Epor. Ed. Liutpr. 152, 12.
fūndiderit Guelf. ibid.

mandidi Prisc. G. L. II, 419, 13.
pandiderunt For. Marc. 1, 10.
pendiderit I Te. L. Sal. 29, 2: Monac. L. Sal. 29, 4; L. Rip. V, 5. 6. 8.
prendidit Sil. 15, 632 (al. prenderit).
prendiderunt Amiat. Joh. 21, 3.
comprendiderint Taur. Cic. pr. Cael. 1023, 3.
ascendiderat Pal. Ev. 125 a 67.
descendidit Val. Ant. ap. Gell. VI (VII), 4.
descendiderant C. L. Laber. 20.
adtendedit Form. Andeg. 52.
ostendedit Pard. 429, 15; 434, 18.
ostendedirunt Mar. pap. dipl. 67, 10.
prandidi Diom. G. L. I, 355, 3; 367, 17 cf. Prob. IV, 184, 18.
expopondedit Mar. pap. dipl. 66, 34.
respondidi nihil est Caper 2245.
battederit Ed. Roth. 27, 20 (Epor. Verc.); 73, 44 sq. L. Sal. (saepius) etc.
battiderit Ed. Roth. 27, 20 (Cav. Ma.); Her. L. Sal. 38, 4 sq.
abbattiderit Her. L. Sal. 44, 9.
battederent Ed. Roth. 73, 53 Ve.
batteterint Epor. Ma. Ed. Roth. 19, 45 Ve.
v. Schuchardt I, 35 et III, 10.
cf. perfecta ital. in -detti (= dĕdi), in analogiam perfecti stetti formata.

Praeter bibi, dĕdi et stĕti, etiam perfecta didici, mĕmini et pŏposci in compositis repetitam syllabam ubique retinent nec in vulgari sermone unquam abiecerunt. Plerumque etiam cŭcurri in compositis integrum permansit ac multis in locis nuper optimorum librorum auctoritate restitutum est; inveniuntur tamen perecta:

accurri cf. accurrit Tac. hist. 3, 12 (Ha. adcucurrit).
concurri cf. concurrerit Verg. Aen. 7, 224 etc.
decurri cf. decurrēre Petr. sat. 64, 3 etc.
discurri cf. discurrisse Curt. IV, 15, 10 etc.
excurri cf. excurrerit Pl. Most. 359 (Ri. excucurrerit) etc.

incurri cf. incurristi Cic. or. 67, 224 etc.
intercurri, ubique.
occurri Hor. Ep. I, 1, 95 (Bentl. occurro).
percurri cf. percurrisse Hor. Od. I, 28, 6 etc.
praecurri cf. praecurrerat Caes. b. c. 3, 80 etc.
procurri cf. procurrerunt Caes. b. G. 7, 26.
succurri, ubique.
transcurri Curt. VI, 9, 16.

Rarius alia perfecta in compositis reduplicationem servaverunt cf.

supercecĭdi Vulg. Ps. 57, 9.
percecĭdi Flor.
praececinit Tert. de idol. 15.
admemordit Pl. ap. Gell. VI (VII), 9.
repupugi Caper ap. Prisc. G. L. II, 524, 11.
despopondisse Pl. Trin. 603.
despoponderat Pl. fr.
attetendit Apul. Met. 2 p. 16.
attotonse Verg. Catal. 8, 9.
detotonderat Varro Magn. talent. ap. Prisc. G. L. II, 482, 7.
praetotondi Apul. Met. 5 p. 172, 30.

In quibusdam perfectis, cum particula re(d) compositis, quae radicis initialem plerumque reduplicatam exhibent, dubitari potest, utrum reduplicatio haec ex repetitae syllabae contractione an ex finalis d particulae re(d) assimilatione derivanda sit cf.

reccĭdit Ov. remed. am. 611; Her. 14, 46; Prop. IV (V), 8, 44; Juven. 12, 54 (= rececĭdit).
reccĭdimus Ov. Met. 10, 18.
reppŭli, fere ubique cf. Pl. Bacch. 633; 967; Luc. Ph. 1, 499 etc.
reppĕri, fere ubique cf. Pl. Rud. IV, 3, 87 (Fl., al. rĕpĕrirem); C. L. Aquil. 1; Verg. G. 2, 22; Luc. Phars. 5, 386 etc.
rettŭdi Phaedr. IV, 24, 22 (Or.).
rettŭli, ubique.

Inveniuntur enim, etsi rarius, etiam praesentia, tali reduplicatione aucta cf.

reccĭdo Lucr. I, 857. 1063; 5, 280 sq. Ov. Met. 6, 212.
reppello, minus certum.
cf. etiam red-do.

Semper perfecta (cĕ)culi, fefelli, (fi)fidi, peperci, pependi (a pendĕre), scicidi, tetigi in compositis reduplicationem abiiciunt; pepigi, peperi (a pario), pepēdi, pependi (a pendēre) et tetini cf.

tetini, isti etc. Diom. G. L. I, 366, 23 sq.
tetinerim T. L. Pac. 172.
tetinero Fest. 252.
tetinerit T. L. Att. 39.
tetinisse T. L. Pac. 226.

in compositis omnino non reperiuntur. Fĭdi etiam simplex reduplicatione ubique caret; — cŭli et — pĕri (a pĕrio) nonnisi in compositis extant. Scicidi cf.

scicidi, isti etc. Prisc. G. L. II, 517, 6.
scicidimus C. L. Naev. 94.
scicidistis C. L. Afran. 227.
sciciderit Enn. Tr. 334.
sciciderat Att. Sotad. 1.

et tetuli cf.

tetuli, isti etc. Charis. G. L. I, 278, 6; Diom. ibid. 441, 3 sq.
tetuli Enn. Tr. 274; Pl. Bacch. 811; 960 etc.
tetulisti Enn. ann. 56; T. L. Att. 116; C. L. Caec. 75.
tetulit Ter. Andr. V, 1, 13; Pl. Bacch. 482; Men. 381; Most. 471. C. L. Pall. i. i. 52 etc.
tetulerunt Lucr. 6, 672.
tetulissem Ter. Andr. IV, 5, 13.

florentissima demum latinae linguae aetate reduplicationem amiserunt, decadente vero latinitate etiam alia perfecta cf.

curristi Ver. Imp. ap. Front. ep. 2 Mai.
det (=dedit): Deusdet Rossi J. 923 sq.
M(u)Dit (=momordit) Kopp L. Tir. 225.
penderit Paul. Nol. carm. 14, 122.
pendissent Vind. Liv. 45, 26.

pendiderit L. Sal. et Rip. v. s.
sponderat Tert. adv. Marc. 3, 5.

Verum etiam radicalis verborum vocalis in perfecto reduplicato varias mutationes subit. In sanscrita, bactriana, graeca, germanicis linguis, secundum certas leges, aut in omnibus personis, aut in singulari tantum numero, ante terminationes leviores radicis vocalis vel Guna vel Vṛddi augetur, cuius rei e perfectis latinis duo modo exempla proferri possunt. Priscianus enim apud vetustissimorum quosdam paenultimam perfecti tutūdi productam reperiri testatur (G. L. II, 518, 1) et Ennii versum: Contūdit crudelis hiems (ann. 482) documento affert; Prudentius (περὶ στεφ. 10, 59) in Plusquamperfecto pŭpūgerat alteram u produxit. Immo plerumque in latinis perfectis syllaba radicalis reduplicativae pondere debilitatur. Sic in verbis a duplici consonante incipientibus (scid, spond, sta) s eliditur: scicidi (sciscidi optimorum librorum auctoritate tollitur), spopondi, steti; vocalis vero ă ante l et r in ĕ, alioquin in ĭ corripitur; ĕ ante n puram et c in ĭ, ante l in ŭ (ŏ), ae in ī mutatur cf.

ă = ĕ: fefelli, pĕpĕri (a părio), peperci.
ă = ĭ: cecidi, cecini, pepigi, tetigi.
cf. tamen e sermone vulgari:
cecedit Bob. Aug. Serm. 3, 5.
cecedimus ibid. 3, 9,
accedisset Enn. Tr. 281.
contĕgi etc. Schuch. II, 12, 13.
contĕgit Form. Andeg.
contĕgērunt Bob. Symm. 50, 16.
contĕgĕrit Lugd. Cod. Theod. VII, 18, 7; Cant. Act. App. 50, 10.
ĕ = ĭ: didici (= dedici v. s.), memini, tetini.
cf. tamen memento, mementote.
ĕ = ŭ: (ce)cŭli, pepŭli, tetŭli.
cf. tamen e vulgari sermone ŏ in
appŏli Ver. Sulp. Sev. 110, 2.
reppŏlisti Mone Mess.
cf. pollit = pila ludit Fest. 242.

tŏlit Le Blant J. Chr. 483; 662.
detŏlerit L. Serv. rep. (C. I. L. I, 198).
optŏlit etc. Mar. pap. dipl. et Pard. saepius.
tŏlerint fr. Maff.
tollisse (= tulisse) Flor. Dig. 46, 4, 13.
cf. tollo, is etc.

ae = ī: cecīdi.

Permanent vocales radicales ĭ, ŏ, ŭ, nisi quod ŏ interdum per vulgus in ŭ obscurabatur, et ĕ ante r et nd cf.

i: (fi)fīdi, scicidi.

o: momordi, poposci, spopondi, totondi.
cf. tamen.
M(u)Dit Kopp. L. Tir. 225.
TVDit (= totondit) Kopp. L Tir. 386 b.
totundi, tutundi (= totondi) L. Sal. etc
v. Schuch. III, 204.

u: cucurri, pupŭgi, tutŭdi.

e: (pe)pĕri (a perio); pependi, tetendi.

De elisione vocalis ă radicum bă, dă et stă ante coniunctivam terminationum vocalem supra dictum est, de perfecto pēgi infra dicemus.

Praeter reduplicatum aliquot radices etiam *compositum* perfectum formaverunt, quod interdum, maxime in compositis, praevaluit. Reperiuntur:

in -si:

(caesi = caed-si) cf. occīsti T. L. Pac. 321 (= oc-cis͡isti, nisi = occīdisti v. pg. 9).

occīsit L. Num. ap. Macrob. sat. I, 4, 6 (= occiserit vel = occīderit).

(cŭlsi = cel-si*)) cf. perculsit Amm. 17, 8, v. i. pulsi.

fīssi (= fid-si) putaverunt quidam Prisc. G. L. II, 517, 14.

---

*) ˘ et ¯ in sequentibus perfectis et supinis non metricam syllabae quantitatem, sed vocalis in pronuntiando qualitatem significant v. Lachm. ad Lucret. 1, 805 sq.

mŏrsi (= mord-si): immorsi, ubique.

praemorsisset Pl. Trigem. ap. Gell. VI (VII), 9.

parsi (= parc-si) Charis. G. L. I, 245, 20; Diom. ibid. 368, 3 sq.

parsi Ter. Hec. III, 1, 2; Pl. Trin. 316; C. L. Nov. 78; Cato 51, 6 etc.

parsit Pl. Capt. pr. 32; Bacch. 993; Curc. 381 etc.

compersit Ter. Ph. I, 1, 10 (al. comparsit).

parsis (= parseris) Pl. Bacch. 910; 993; Ps. 79.

parsissem Pl. Ps. 5.

(pŭlsi = pel-si): pulserat Amm. 30, 5. v. s. (culsi).

(spŏnsi = spond-si)

sponsis (= sponseris) Messal. form. ap. Fest. 351.

(tāxi = tag-si)

taxis (= taxeris) Varro ap. Non. 176, 18; 180, 8.

tūsi (= tud-si)

tūserunt Naev. 1, 1.

in -ui:

(cănui): cănerit (= cănuerit) Fest.

cf. mŏneris (= monueris) T. L. Pac. 30.

mŏnerint (= monuerint) T. L. Pac. 112 etc.

concĭnui, incĭnui, ubique.

occĭnui, saepius.

occănuerunt Sall. hist. I (Serv. ad Verg. G. 2, 384).

occănuēre Sall. hist. I (Diom. G. L. I, 374, 1).

praecĭnui, saepius.

succĭnui Prisc. G. L. II, 465, 15.

parcui Non. 153, 21.

parcuit C. L. Nov. 69.

Supina terminationem -tum fere ubique, nulla interveniente vocali coniunctiva, radici proxime affigunt; sed saepius t, cum antecedente consonante coalescens, in s transit cf. Supina

in -tum:

căntum, in compositis -centum.

dătum, in compositis post monosyllaba -dĭtum,
cf. tamen praedătus, a, um = ante datus, diversum a praedĭtus, a, um = instructus.
Vulgaris sermo interdum -dĕtum pro -dĭtum usurpasse videtur cf.
condĕtus Fleetw. 515, 3.
condĕtum Le Blant J. Chr. 564.
(dēdĕtum): dēdĕticiis Ver. Gai. 3, 8.
vendĕtus, vindĕtus, a, um v. Schuch, I, 343—4.
(mĕntum) cf. mentum, i (= commentum) Fest. 125 etc.
pāctum (= pag-tum), in compositis etiam -pectum.
cf. dispectus, a, um Var. auct. de lim. 270 G.
părtum, in compositis etiam -pertum.
cf. anteperta Pl. Trin. 643 (Fl.. non Ri.).
Propertius, i n. pr.
(pŭltum = pel-tum) cf. pultāre etc.
(pĕrtum), in compositis.
pōtum, a rad. pō, unde bibo pro pip(ō)-o.
tāctum (= tag-tum).
tēntum (= tend-tum), rarius in compositis.
tĕntum (= ten-tum).
stătum, in compositis post monosyllaba -stĭtum, cf. tamen etiam interstĭtio (Arnob.) et superstĭtio.
Vulgus interdum -stĕtum pro -stĭtum dixisse, ex sequentibus formis colligi potest, quamvis cum verbo derivato stătŭere compositae sint:
κονστετουετ Mar. pap. dipl. 75, 26.
instetuemus Pard. 361, 19.
instetutus Mar. pap. dipl. 64, 41.
restetui Pap. S. Avit. fo. 6, 11.
substetuerat Amand. Euseb. 1946.

in -sum:
cāsum, vulg. cassum (= căd-tum).
caesum (= caed-tum), in compositis -cīsum,
vulg. -cīssum cf. v. c.
abscissa Verg. Aen. 12, 511 (M R b).

accissus Verg. Aen. 7, 125 (γ).
cf. tamen ancaesa, orum Fest. 20, 3.
(cŭlsum = cel-tum), in composito perculsum.
cŭrsum (= curr-tum).
fălsum (= fall-tum).
fĭssum (= fĭd-tum), vulg. fĭsum cf. etiam arch.
diffĭsus (dies) XII Tab. ap. Fest. 273, 26.
mōrsum (= mord-tum).
(pāxum = pag-tum), unde
pālus, i (= pāxulus) cf. paxillus, ĭ Varro etc.
părsum (= parc-tum) cf. parsimonia, ae et
parsūrus, a, um Varro ap. Diom. G. L. I, 368, 10 sq.
pŭlsum (= pel-tum), vulg. polsum cf.
polsi C. L. Titin. 182.
pēnsum (= pend-tum) et a pendo, et a pendeo; vulg., sed rarius pinsum et pēsum cf.
pinsas Mone Mess. VIII (30, 25).
dispinsator Or. 733 (60 p. Chr.).
dispinsatione Pap. S. Avit. fo. 4, 14.
cf. churw. pissèr (= pensāre) etc.
dispēsator J. N. 6072; Fabr. 259; 248.
scĭssum (= scĭd-tum), arch. et in libris saepe scīsum, cf. abscīsa Verg. Aen. 4, 590 (γ) etc.
spōnsum (= spond-tum), vulg. spōsum et spunsum cf.
conspōsos (antiqui) Fest. 41, 14.
ispōse Renier J. Alg. 1233.
cf. ital. spōso, spōsa etc.
spunsus, i et spunsa, ae v. Schuch. II, 118 et III, 204.
spunsāre, spunsalia Ed. Roth.
respunsum, rispunsum etc. v. Schuch. l. l.
cf. vet. frc. respuns etc.
sicil. cors. spusu = fr. époux.
(tāxum = tăg-tum), unde tāxāre et tālus, i (= tāxulus) cf. taxillus, i C. L. Pomp. 196 etc.
v. etiam tāxim C. L. Pomp. 23 etc.

tĕnsum (= tend-tum) cf. ἀττήνσους Lyd. d. mag. 1, 13; praevalet etiam in compositis.
tŏnsum (= tond-tum), vulg. tŏsum et tunsum cf.
tŏsus Cassiod. 2292.
tŏsor Fabr. 214; 546.
tunsis Verg. Aen. 1, 702 (M).
tunsorāre L. Sal. (saepius) v. Schuch. III, 204.
tūsum (= tŭd-tum), vulg. tussum, cf.
tussos Verg. G. 4, 62 (libr. iussos);
contussos Verg. G. 4, 240 (γ);
pertussum Pl. Ps. 369.

Rarissime -tum per vocalem coniunctivam ĭ cum verbi radice coniungitur, atque id quidem plerumque decadente demum latinitate cf.
(cănĭtum): caniturus, a, um Vulg. Apoc. 8, 13.
parcĭtum: Plin. ap. Diom. G. L. I, 368, 10.
(părĭtum): păritura Stat. Theb. 12, 539.
(pēditum): pēditum, i Catull. 54, 3.
poscĭtum Prisc. G. L. II, 511, 18.
(tendĭtum): intendĭtus, a, um Front.

Tudĭtāre melius a substantivo tudes, ĭtis (Fest. 153; 269), quam a supino tudĭtum derivatur.

Plane anomalum supinum abscŏnsum est, pro abscondĭtum cf. abscŏnsus, a, um Quint. declam. 17, 15 sq.; abscŏnsio Vulg. Jes. 4, 6; abscŏnsor Firm. math. 3, 8 et 11.
cf. ital. ascŏso.

Praesentia et Infinitiva et quae inde derivantur tempora, in illis radicibus, quae reduplicato perfecto utuntur, plerumque tertiam coniugationis classem sequuntur cf.
căđo, ĭs etc. et cadĕre, in compositis -cĭdo, vulg. -cĕdo cf.
accĕdĕre Lucr. 5, 608 (Obl., non recep. Lachm.).
accĕdam Enn. Tr. 114.
accĕdens Varro sat. 95.
ac-, ex-, in-, inter-, procĕdo v. Schuch. II, 8.
Servatur ă in

(praecădo): praecădens C. Aur. tard. V, 4 et
supercădo C. Aur. tard. II, 3.

caedo, ĭs etc. et caedĕre, in compositis -cīdo, arch. -ceido cf. inceideretis SC. de Bacch.

Interdum ae permansit cf.
(ancaedo): ancaesa, orum Fest. 20, 3.
circumcaedendo Fest. 20, 3.
percaedo = valde caedo, diversum a percīdo = transcīdo Flor.

căno, ĭs etc. et cănĕre, in compositis plerumque -cĭno cf. tamen etiam

accăno Varro 6, 75.
occănĕre Tac. ann. 2, 81.
praecăno Tert. etc.
recăno Plin.
succăno Varro 6, 75.
supercăno Mar. Vict. 2501.

curro, ĭs etc. et currĕre, vulg. corro cf.

concorrunt Verg. Aen. 7, 520; 10, 431 (R.).
decorrunt Verg. Ecl. 5, 84 (P.).
percorratur Mar. pap. dipl. 88, 7.
cf. ital. correre, sp. pg. pr. correr, afrc. correr.

-do, ĭs etc. et -dĕre, in compositis post monosyllaba, v. s.

fallo, ĭs etc. et fallĕre, in composito refello, cf. tamen refallam Verg. Aen. 12 644 (γ).

(mordo) vulg. cf. morditis Fuld. Gal. 5, 15.
cf. frc. mordre (= mordĕre).

(păgo) arch. cf. pagunt XII Tab. ap. Cic. ad Her. II, 13, 20 etc.
păgĕre Prisc. G. L. II, 523, 24.

parco, ĭs etc. et parcĕre, in compositis plerumque -perco cf. tamen

comparcendo Pacat. paneg. Theod. 32.
comparcendus, a, um Front. laud. negleg. 329.
imparco (in libris minoris auctoritatis).
rĕparco, ubique.

(pĭro), ĭs etc. et pĭrĕre.
pēdo, ĭs etc. et pēdĕre.
pendo, ĭs etc. et pendĕre, sensu transitivo.
pōsco, ĭs etc. et pōscĕre.
(spondo), vulg. cf.
spondis Mar. pap. dipl. 79, 85.
respondis ibid. v. Schuch. I, 258.
spondit Ver. Sulp. Sev. 126, 18.
respondit Verg. Aen. 6, 474 (R); v. Schuch. l. l.
spondimus Mar. pap. dipl. 119, 34.
respondite! Verc. Ev. 495, 8; Sess. Aug. Spec. 114, 21 Goth. Ev. 355 b 1.
cf. frc. répondre (=respondĕre).
(tăgo) arch. cf. Diom. G. L. I, 382, 20 etc., in compositis -tĭgo, etiam apud Plautum cf.
tăgo C. L. Turp. 131.
tăgis Pl. Asin. 373 (Fl. sapis).
tăgit T. L. Pac. 344.
attĭgit Pl. Trin. 482.
Cj. tăgam T. L. Pac. 165.
attĭgas T. L. Att. 304; C. L. Turp. 106; Ter. Andr. IV, 4, 50; Pl. Bacch. 440; 445 etc.
attĭgat T. L. Pac. 228.
attĭgatis Pl. Most. 468.
Inf. obtĭgĕre Pl. Most. 141.
tendo, ĭs etc. et tendĕre, vulg. tenno cf.
tennitur Donat. in Ter. Ph. II, 2, 16.
distennite! Pl. Mil. 1407.
(tondo), vulg. cf.
tondunt C. I. L. I, Menol. rust. Colot. Mai. 10.
tonduntur Grut. Calend. 138.
Inf. pass. attondi Veget. II, 28, 36.
detondunt Varro r. r. II, 1, 28 (al. -ent).
cf. frc. tondre (=tondĕre).
(tŭlo pro tĕlo) arch. v. Prisc. G. L. II, 419, 8; 526, 15.
tŭlat T. L. Att. 102.

abstŭlo Diom. G. L. I, 380, 20.
abstŭlas Pl. Cas. II, 6, 5; Rud. etc.
attŭlo Macrob. G. L. V, 606, 38.
attŭlat T. L. Pac. 228; C. L. Nov. 87.
sustŭlo Charis. G. L. I, 247, 29; Diom. ibid. 372, 5; Macrob. G. L. V, 606, 38.

Haut raro praesentis et infinitivi thema adiecta n augetur, quae post vocalem finalem suffigitur, consonantibus vero anteponitur. Simili modo nona et quinta sanscritae linguae coniugationes in temporibus, specialibus dictis, scil. in praesente eiusque derivatis, verbi radici syllabas nā (nī) et nŭ adiungunt; quibuscum graeca verba in *-νη-μι*, velut *δάμ-νη-μι*, *κίρ-νη-μι*, et *-νυ-μι* comparanda sunt; septima autem coniugatio sanscrita n, et in quibusdam personis nă, ante finalem radicis consonantem praesentis themati inserit, quod graeca item lingua in nonnullis verbis in *-άνω* facit, v. c. *λα-μ-β-άνω*, *λα-ν-θ-άνω* etc., quae igitur duplici modo aucta sunt. Quum vero nona coniugatio sanscrita, ut graeca verba in *-νη-μι*, vocalem coniunctivam cum finali syllabae insertae vocali contraxisse videatur (nā, nī = nă + ă, nĭ + ĭ), quinta autem et septima, ut graeca verba in *-νῡ-μι*, proxime terminationes themati affigant: omnia praesentia latina, n aucta, vocalem coniunctivam retinent ac propius graecis verbis in *-νω*, v. c. *φθά-νω*, *δύ-νω* etc., in *-νύ-ω*, v. c. *δεικ-νύ-ω* etc., et in *-άν-ω* accedunt. Rarius tamen etiam in sanscrita lingua formae quaedam cum vocali coniunctiva inveniuntur v. c. arund'-a-t = impediebat (a rad. rud'), pratj-a-pinś-a-t = pinsebat (a rad. piś), ā-dunv-a-sva = vexa! (a rad. du) etc. v. Bopp. Gr. crit. sansc. § 341[b] et 342. Interdum in tribus illis linguis n etiam in generalia tempora recipitur, ut in sanscritis radicibus bá-n-ǵ, a-n-ǵ, ta-ń-ć etc., in graecis formis *λάμψομαι*, *ἐλάμφθην*, *λαμπτός* (Herod.), *λέλογχα* (ep.) etc., in latinis verbis pango, pungo, scindo, tundo etc. v. i.

Reperitur igitur n addita vel inserta in sequentibus verbis:
(dăno), arch. cf.

dănunt Pl. Ps. 767; 770; Most. 561; Pers. 256. C. L. Caec. 176. Naev. b. Pun. IV, 4. T. L. Pac. 207.

findo, ĭs etc. et findĕre.

scindo, ĭs etc. et scindĕre.

Pft. scindi (= scicindi) non probat Charis. G. L. I, 246, 8. cf. tamen

conscindi Diom. G. L. I, 370, 17.

tundo, ĭs etc. et tundĕre.

Pft. tutundi Exc. Charis. G. L. I, 565, 2.

Sup. tūnsum, saepius, etiam in compositis cf.

detunsus, a, um Fest. 73, 11.

obtunsus, a, um.

retunsus, a, um Pl. Ps. 159; 1045 etc.

Profertur etiam

Pft. compos. tūnsi Charis. G. L. I, 248, 2; Diom. ibid. 372, 18.

pango, ĭs etc. et pangĕre, in compositis -pingo, cf. tamen

(antepango): antepagmentum Cato etc.

(compango): compāges etc.

depango cf. depactus. Lucr. 2, 1087.

(impango): impages Vitr. IV, 6 etc.

oppango Pl. Curc. 60 cf. Fest. 281.

(propango): propagmen etc.

repango, ubique, Col.

Pft. compos. pānxi Col.

Sup. (pānctum): pancturus, a, um Pallad. 3, 9.

tango, ĭs etc. et tangĕre, in compositis -tingo, cf. tamen

pertango = valde tango, diversum a pertingo = attingo, Apic. 6, 9; 8, 8.

praetango Cael. Aur., ubique.

retango Cael. Aur. tard. II, 13, 156, nusquam retingo.

pungo, ĭs etc. et pungĕre.

Pft. pupungi Exc. Charis. G. L. I, 565, 2; Not. Tir. 131.

Sup. pūnctum, unice in usu.

Pft. compos. pūnxi Char. G. L. I, 245, 10; Diom. ibid. 368, 2; Phoc. G. L. V, 434, 17 etc., praevalet in compositis.

Aliae quaedam radices, nempe tres in l exeuntes, praesentis et infinitivi themati olim j adiunxerunt, quae antecedenti l se assimilavit et postea etiam in generalia tempora transiit. Respondent haec verba quartae coniugationi sanscritae, quae in specialibus temporibus radici j affigit, et crebris graecae linguae verbis in -λλω, -σσω (ττω), -ζω etc. v. Curt. gr. gr. § 250 etc.

(-cello), nonnisi in compositis, cf. gr. κέλλω (= κέλ-jω).

pello, ĭs etc. et pellĕre, cf. gr. πάλλω (= πάλ-j-ω); obscurata reperitur radicis vocalis in

pollit = pila ludit Fest 242.

(tello), e substantivis subtel et tellus coniiciendum videtur cf. etiam umbr. tel in entelus, entelust. In latinae linguae monumentis sola obscurata forma tollo, is etc. et tollĕre invenitur.

Pft. tolli Gl. Isid.

Sup. (tollĭtum): tollĭtim Corss. de pron. 1, 266.

cf. etiam tulita (= tollita) Fabr. X, 457.

Porro aliae tres radices incohativas praesentis et infinitivi formas exhibent, addita syllaba esc vel isc = sanscr. (a)ćć' (pro ask) = gr. (α)σκ, videlicet

căd-esco, ĭs etc. et cadescĕre Theod. Prisc. II, 2 etc.

dīsco (= dĕc-isco), is etc. et dīscĕre.

Sup. discĭtum Prisc. G. L. II, 511, 20, unde

disciturus, a, um Apul. Phaed. fr. 10.

(mĕnisco, is etc. et meniscĕre), plerumque deponens, in compositis -minisco(r), cf. tamen etiam

mĭniscitur = reminiscitur Fest. 122, 18.

Duo tantum praesentia et infinitiva reduplicationem adsumunt, quae specialibus tertiae coniugationis sanscritae temporibus propria est atque in graeca quoque lingua haut raro reperitur, eiecta tamen vocali coniunctiva, quam latina ubique servat cf.

bĭbo, is etc. et bĭbĕre a radice bă = sansc. pā = gr. πω, πο vulg. bĕbo cf.

bebere Caper 2247; Mai liturg. vet.

bevendum Sang. Ed. Roth. 38, 11.

βέβητε Const. Porphyr. de cer. aul. 1, 74.

cf. it. bevere, bevendo; sp. pg. beber etc.

Sup. bĭbĭtum et part. Fut. bĭbĭturus, a, um Eccl.

cf. bibitor Sid. ep. 1, 8; ēbibitus, a, um Sid. carm. 9, 39.

sisto, is etc. et sistĕre a radice stă, significatione factitiva.

Ambo finalem radicis vocalem ante vocalem coniunctivam eiiciunt v. s.

Restat, ut eas etiam formas enumeremus, quae in ceteras coniugationis latinae classes aberraverunt, nempe in primam, secundam, quartam et in coniugationem in -u, de qua vide Pauli historia verb. lat. in uo Stett. 1865. Tres illae addita syllaba ăj formatae sunt et decimae coniugationi sanscritae respondent, graecis vero verbis in -άω et -άζω, -όω et -όζω, -έω etc. (= ăj-ω etc.); haec autem octavae coniugationi sanscritae persimilis est, nisi quod vocalem coniunctivam retinet cf. etiam graeca verba in -ύω.

I Coniug.:

(dāre) in composito mandāre (= manui-dāre), cf. etiam dās et dā!

sto, ās etc. et stāre, sensu intransitivo.

Pft. (stāvi): praestāvi Dig. III, 5, 19; V, 3, 36; Ulp. etc. restāverit Prop. II, 34, 53.

adstāsint (= ad-stāverint) Fest. 26, 3.

Sup. (stātum): stātim Avien. Arat. 397 etc.

constāturus, a, um Luc. Ph. 2, 17; Mart. 10, 41 etc.

ex-, ob-, praestāturus, a, um Flor. Dig.

praestātum Prisc. G L. II, 474, 20.

praestātu iri Flor. Dig.

praestātum est Brut. ep. ap. Prisc. l. l.

praestāturus. a, um Treb. ap. Cic. fam. 10, 11; Cic. ep. ad Brut. 1, 13; Liv. 8, 34 etc.

cf. etiam praestātor, praestātio etc.

II Coniug.:

mordeo, ēs etc. et mordēre.

pendeo, ēs etc. et pendēre, sensu neutro.

Sup. (pēnsum), unde adiectiva

impēnsus (Lucr. 6, 491) et propēnsus, a, um etc.

spondeo, ēs etc. et spondēre.
tĕneo, ēs etc. et tenēre, in compositis -tĭneo, cf. tamen vulg.
abstenens Le Blant J. Chr. 708.
abstenentissimo J. N. 4880.
circumtĕneo Vulg. Esdr. IV, 16; 40.
pertĕneo = diutius teneo, diversum a pertĭneo = attineo, Hier. ep. 66, 13.
retenetur Rossi J. 2, 11.
subteneo Cato r. r. 25.
substenendi J. N. 206; 6310.
con-, de-, ob-, per-, re-, susteneo v. Schuch. II, 24.
cf. frc. abs-, con-, dé-, appar-, ob-, retenir etc.
v. etiam infra tenio.
Pft. tĕnui, apud classicos, in compositis -tĭnui, cf. tamen optenui t. Scip. (Or. 554).
tondeo, ēs etc. et tondēre.
IV Coniug.:
(currīre) vulg. cf.
occurrīre Le Blant J. Chr. 199.
percurribant Pard. 394, 11.
cf. frc. courir etc.
(-dīre), in compositis, vulg. cf.
reddire Pard. 431, 44.
reddibo Pl. Men. 1038; Cas. I, 41 cf. Non. 476, 27 nisi reddĭbo = reddăbo cf.
reddĭbitur Pl. Epid. I, 1, 22 (Jac. reddetur).
tradire Pard. 431, 29.
cf. frc. trahir.
părio, iunt etc.
parīre Enn. ann. 10; Pl. ap. Philarg. Verg. E. 2, 63 v. Diom. G. L. I, 383, 4.
pariret Pal. Ev. 242 a 4.
paribis C. L. Pomp. 20.
Pft. (parīvi): pariit Enn. Tr. 424.
(pendīre) vulg. cf.
pendit Fuld. Gal. 3, 14.

propendis Pl. Asin. 305 (Fl. -des).

(-pĕrio, īs etc. et -pĕrīre), in compositis, cf. tamen pĕrīculum, i; etiam depon. (-pĕrior, -perīri).

Pft. (pĕrīvi): comperii Diom. G. L. I, 372, 6.

reperīvi et reperii Charis. G. L. I, 247, 4 cf. Diom. ib. 371, 2.

Sup. (perītum): perītus sum dep. Pl. Pers. 271; T. L. Att. Aen. 8.

opperītus sum Pl. Most. 788.

cf. perītus, a, um adi., perītia, ae etc.

experītos = imperītos Fest. 79, 15.

(spondīre), vulg. cf.

spondio Form. Andegav. 7.

tenio, īs etc. et tenīre, vulg. cf.

tenio Form. Andeg. 1.

tenit Le Blant J. Chr. 462; 564; Bern. Euseb. 183 s.

contenit Form. Andeg. 34.

pertenit, pertinit Pard., Ed. Langob. etc. saepissime.

retenit Form. Baluz.

tenimus Garr. Gr. Pomp. 26, 36 (bis).

contenitur Mar., Pard., Form. Andeg. etc.

Cj. teniat Form. Andeg. 44; Pard. App. 9, 10.

obteniat Form. Andeg. 34.

obteniant Pard. 361, 55.

perteniat Pard. 410, 32.

susteniat Pard. 418, 17.

obteniatur Pard. 387, 15.

Impf. contenibat Mar. pap. dipl. 66, 10.

Fut. retenibitur Ver. Sulp. Sev. 153, 12.

Inf. tenire Mar., Pard., Form. Andeg. etc.

pertenire Greg. Mess. (Mone 120); Pard. 441, 3.

retenire Form. Andeg. 1.

Impf. Cj. retenirit (= ret) Pard. 394, 5.

Pft. tenīvi, veteres, Charis. G. L. I, 248, 2 etc.

Sup. (tenītum): Tenītae = sortium deae, quod tenendi haberent potestatem Fest. 368?

cf. frc. tenir etc.
v. Schuch. I, 258—267; 276; 432—433; III, 118 etc.
(tondīre), vulg. cf.
tondit Gl. Cass. E a 2.
• tundi! Gl. Cass. E a 3.
cf. sp. tundir.
Coniug. in -uo:
(-buo), in composito:
imbuo, -bui, -būtum, -bŭere.
duo, (dui), sine sup., arch. et apud Comicos:
concreduo Pl. Aul. III, 6, 48.
interduo Pl. Capt. 694; fr. ap. Varr. 7, 91.
perduunt Pl. Rud. pr. 24 (Fl. perdunt).
Cj. I. creduam Pl. Poen. III, 5, 2.
perduam Pl.
duas Pl. Merc. 401.
creduas Pl. Trin. 606; Bacch. 476.
adcreduas Pl. Asin. 854.
creduat Pl. Bacch. 504.
Cj. II duim Pl.
interduim Pl. Trin. 994; Rud. 850.
perduim Pl. Aul. IV, 6, 6.
duis Pl. Stich. 255; Men. 267; T. L. Pac. 219; Fest. etc.
creduis Pl. Capt. 605.
perduis Pl. Capt. 728.
duit Pl. Bacch. 334; Liv. 22, 10 (form. vet.), Ter., Fest. etc.
adduit Fest.
creduit Pl. Truc. II, 2, 52.
perduit Pl. Poen. III, 4, 29.
venumduit XII Tab. fr. ap. Ulp. 10, 1.
duint Ter.; Pl. Trin. 436; Ps. 936.
perduint, saepius ap. Ter., Pl. etc. C. L. Turp. 102; Pall. i. i. 61 etc.
Imp. pass. duitor XII Tab. ap. Plin. 24, 3, 5.

Pft. (dui): concredui Pl. Casin. II, 8, 44.
crēvi (= crēdui cf. suāvis = suāduis) Pl. Cist. I, 1, 1

Fut. II addues Fest. 27, 14 (= addueris?).

Undecim perfecta latina simplicia reduplicationem quidem non prae se ferunt, sed primitivam radicis vocalem in ē productam mutavisse videntur, scil. perfecta radicum ăg, ăp, căp, ĕd, ĕm, făc, frăg, iăc, lĕg, sĕd, vĕn, quorum (ēpi) nonnisi in composito coepi (= co-ēpi) extat. Ad illustrandam hanc perfecti formationem, iterum agnatae indogermanicae stirpis linguae adeundae nobis sunt. Ac primum in sanscrita lingua repetita perfecti syllaba non ubique integra reperitur, sed multis in verbis certa quadem lege mutilatur. Ante omnes enim terminationes, a Boppio graves dictas h. e. in sec. sg. Parasmaipadi (Activi) persona, si terminatione itá formatur, in duali et plurali Parasmaipadi et in omnibus Atmanepadi (Medii) personis, suppressa reduplicatione, radicalis ă in ē transit, si quidem et initialis et finalis radicis litera consonans simplex est neque illa aut v est, aut una earum consonantium, quae in repetita syllaba vicaria litera utuntur, velut aspiratae et gutturales. Sequuntur tamen hanc regulam etiam radices pál, bág′, trap, grat‘ et çrat‘ nec non ad arbitrium tras, ɓram, çjam, páṇ, vam, svan, rāg′, ɓrāç et rād‘; unde apparet, latius quondam eam regnasse et postea demum grammaticorum diligentia circumscriptam esse. Optime vero Boppius (Gr. sansc. parv. § 400; Gr. comp. § 605) vocalem illam ē (= ăĭ) e contractione vocalis ă syllabae repetitae et ĭ syllabae radicalis, elisa initiali radicis consonante, ortam esse coniecit, in quo id modo postulatur, antea primitivam radicis vocalem ă in ĭ esse attenuatam, quod in ipsis illis personis e graviore terminationum pondere deducendum videtur v. c. tēṇimá = tătĭnimá; ćerita = ćăćĭrita etc. Quamquam talis radicis attenuatio in sanscritae linguae monumentis adhuc non reperta est, aliis tamen modis in iisdem personis haut raro radices debilitantur cf. ved. paptimá etc. (Bopp. Gr. sansc. parv. § 450—456). Verum latina nobis lingua unum saltem contrac-

tionis eius exemplum certissimum praebet: reperiuntur enim simul perfecta pĕpĭgi et pēgi (apud Pac. T. L. 218 et ubique in compositis), quorum hoc ex illo, eiecta altera p, coaluit. Qui igitur dubitari potest, quin etiam cetera undecim perfecta, in radicali syllaba vocalem ē exhibentia, eodem modo orta sint? Quod enim Corssenus (Symb. crit. pg. 530) argumentum contrarium affert, vocales e et i in ī, non ē contrahi debuisse, id per numerosa, quae infra e vulgari sermone talis contractionis proponemus exempla, diluitur. Nec mirari licet, hanc contractionem per omnes perfecti personas serpsisse, quum latina lingua discrimen illud sanscritae inter leviores et graviores terminationum formas omnino ignoret, ut contra graeca lingua vocalis radicalis incrementum (Gunam vel Vṛddhim), in sanscrita ante solas leves terminationes admissum, fere ubivis in omnes perfecti activi personas recepit cf. λέλοιπα, λελοίπατον, λελοίπαμεν, v. tamen s. ἐπέπιθμεν, ἴστον, ἴσμεν etc. Magis etiam cum sanscrita gothica lingua consentit, cuius decimae et undecimae (Grimmii) coniugationis perfecta in duali et plurali, ut sanscrita et latina, radicis vocalem in ē augent, in singulari autem, ante leves terminationes sanscritas, reduplicationem quidem abiiciunt, sed vocalem radicalem ă integram servant; quin artissime vetus Germaniae superioris dialectus regulam sanscritam sequitur, in qua secunda singularis persona, vocali coniunctiva instructa (v. s. i = sansc. i-ta), radicalem pluralis vocalem ā adsumit, quae, antiquior quam ē, e duplici ă, non debilitata radicis vocali, orta videtur v. c. kāpumēs (dedimus) = kăkăpumēs.

Quae sequitur, tabula, perfectum sanscritum, gothicum, germanicum, latinum radicis săd (= sedēre) exhibens, summam quatuor linguarum concordiam ante oculos ponit:

	Sanscr.	Goth.	Germ. vet.	Latin.
Sg. 1	sasăda	săt	săz	sēdi
2	sasatta	sast		
	seu sēdita		sāzi	sēdisti
3	sasāda	săt	săz	sēdit

	Sanscr.	Goth.	Germ. vet.	Latin.
Du.				
1	sēdiva	sētu		
2	sēdatús	sētuts		
3	sēdatus			
Pl.				
1	sēdima	sētum	sāzumēs	sēdimus
2	sēdá	sētut	sāzut	sēdistis
3	sēdus	sētun	sāzun	sēdērunt

In illis quattuor radicibus latinis, quae a vocali incipiunt, scilicet ăd, ăp, ĕd, ĕm, reduplicatio olim ita fiebat, ut initialis radicis vocalis cum insequente consonante repeteretur v. c. ēgi = ăgĭgi; ēmi = ĕmĭmi etc. cf. graeca perfecta ἀγήγ-οχα (Insc.), ἔδηδα (Il. ϱ 542) etc. Sex radices a simplici consonante incipiunt, scil. căp, făc, iăc, lĕg, sĕd, vĕn, una tantum a duplici: frăg cf. goth. ga-brēkum = con-frēgimus et sanscrita perfecta ƃrēm-ima, ƃrēç-ima a radicibus ƃram et ƃrāç. Omnes vero undecim radices eatenus sanscritam, quam supra attulimus, legem observant, ut simplicem in consonantem exeant Media omnium vocalis ă olim fuit, quae tamen in quinque radicibns ĕd, ĕm, lĕg, sĕd, vĕn antiquitus iam in ĕ degeneravit, cf. ĕd = sansc. ăd = goth. pft. ăt; ĕm = (ăm), unde fortasse ămāre v. Ebel Gr. comp. Annal. XIV, 156; lĕg = sansc. lăg (lag-nas = cohaerens; rag-ati = adhaeret) cf. etiam germ. pft. lăs; sĕd = sansc. săd = goth. pft. sat; vĕn = graec. (βαν), unde βαίνω = βάν-jω.

Vulgaris latinae linguae sermo, praesertim in compositis, vocales ĕ-ĭ non in ē, sed in ī contraxit, quod ceteris linguae legibus magis convenit, cf.

(pēgi)
impīgit Arc. 1. Grom. 285, 6.
inpigerunt Sess. Aug. Spec. 102, 35.
inpigerat Arc. 1. Grom. 285, 9.

(ēgi)
exīgi Janssen Mus. Lugd. Insc. Tab. XV, 1.
exigesti Arc. 1. Grom. 286, 6. 8.
exigerit, saepius.

exigissem Pal. Ev. 379 a 1; Amiat. Luc. 19, 23.
redīgit Vind. Liv. 45, 41, 5.
redīgisse ibid. 44, 15, 4.
transigerit Lugd. Cod. Theod. 7, 18, 16.
(ēpi)
coiperit L. repet. (Serv.).
cipit Le Blant J. Chr. 91.
(cēpi)
accīpit J. N. 6786 (Vespas.).
ac-, con-, ex-, per-, prae-, re-, suscipi etc., saepissime in libris.
(ēmi)
imi Perret Cat. d. Rom. V, 32, 4.
imet (= it) Bold. 429, 11.
adimit Vat. 2. Aug. Serm. 118, 3.
redimit Amiat. Gal. III, 13.
perimit Flor. Dig. II, 15, 7.
redimistis Bob. Aug. Serm. 8, 8.
(fēci)
fici etc. saepissime in Inscr. et libris.
con-, de-, ef-, inter-, pro-, re-, suffīci etc., saepius.
cf. calabr. sicil. fici, sp. hice, pr. frc. fis etc.
(frēgi)
frigissent Form. Andeg. 32.
confrigit Nouv. trés. d. dipl. 3, 175.
confrigerunt Vat. 1. Aug. Serm. 109, 12.
(iēci)
disīcerant (i = iī) Lond. Gran. Licin. 23 a 8.
eicimus Goth. Ev. 46 b 23.
eicerint Flor. Dig. 47, 21, 3.
proiicit Vg. Aen. 9, 444 (P.).
(lēgi)
leigisset (ei = ī) Taur. Cic. pr. Scaur. 290, 3.
col-, e-, relīgi etc., saepius in libris.
colligerit Verg. G. 3, 327 (P.).
(sēdi)
considit Verg. Aen. 7, 169 (R.).

consideris ibid. 4, 39.
considerat ibid. 10, 780 (M.).
obsidere Verg. Aen. 2, 450 (V.)
possidi etc., saepius.
praesiderit Lugd. Cod. Th. 6, 29, 2.
(vēni)
vinerint Pard. 425, 14.
vinissit ibid. 424, 19.
con-, e-, ob-, per-, revini etc., saepius in libris.
cf. sp. wal. vine, pg. vim, frc. vins etc.
v. Schuchardtium I, 309—15; III, 124—5.

Etiam harum quaedam radicum, praeter reduplicatum, compositum quoque perfectum formaverunt, addito radici verbi auxiliaris es-se perfecto (ē)si, ut alio loco me amplius probaturum esse spero cf. etiam Curtium Temp. et Mod. pg. 303; Pott. Ann. Hall. 1838 pg. 1527.

(āxi = ăg-si):
axim T. L. Pac. 297 (= axerim, non = ag-sim, quae forma perfecti signo careret).
transaxim T. L. Pac. 209.
axit Fest. 3, 3.
adaxint Pl. Aul. 1, 1, 11 cf. Fest. 28; Non. II, 53 G.
(căp-si), in compositis -cepsi:
capso (= capsero) Pl. Bacch. 712.
accepso T. L. Pac. 325.
occepso Pl. Amph. 673; Cas. V, 4, 22 (al. occoepso).
recepso Catull. 44, 19.
capsit Enn. ann. 324; Pl. Ps. 1022. T. L. Att. 454. Fest. etc.
incepsit Fest. 107.
occepsit Pl. Asin. 794 (al. occoepsit).
capsimus Pl. Rud. 304.
Plpf. Cj. percepset T. L. i. i. fr. 59 (libri percepisset; Bamb. percepsset).
(ĕmpsi = em-si):
empsim Pl. Mil. 316.

adempsit Pl. Epid. III, 2, 27.
sŭrempsit T. L. i. i. f. 236.
cf. dirempsi, rarius, Charis. G. L. I, 248, 3.

Regulariter contracta verbi ĕmĕre composita perfectum in -si (-psi) formant:

cōmpsi (= co-empsi)
dēmpsi
prōmpsi
sūmpsi
sumpse (= sumpsisse) C. L. Naev. 97.
consumpse Lucr. 1, 233.
consumpsti Prop. I, 3, 37.

(făxi = făc-si), in compositis -fexi:

faxo, saepissime.
faxim, saepissime.
confexim Pl. Truc. IV, 4, 39.
faxis, saepissime, arch. faxseis Grut. 96, 7.
effexis Pl. Poen. I, 3, 19; Cas. III, 5, 63.
faxit, saepissime, arch. faxsit L. agr. Thor.; T. L. Pac. 424.
defexit Liv. 1, 24 (form. vet.).
faximus Pl. Truc. I, 1, 40.
faxitis Liv. 6, 41; 25, 12 (carm. Marcii); 29, 27; Macrob. sat. 3, 9.
faxint Ter. Heaut. I, 1, 109; Pl. Bacch. 226 etc.
Plqpf. Cj. faxem Pl. Ps. 499 (Ri. dixem).
Pass. faxitur Liv. 22, 10, 6 (Weiss.).

(iăxi = iăc-si), in compositis -iexi:

obiexim Pl. Poen. I, 3, 37.
obiexis Pl. Cas. II, 6, 52.
coniexit Pl. Trin. 722.
iniexit Pl. Ps. 70.

(lēxi = lĕg-si), in compositis, vulg. -lixi cf.

colleximus Vulg. Ev. Matth. 25, 38.
collexistis ibid. 35.
collexissent Schol. ad Juv. 3, 175.
cf. Lachm. ad Lucr. 6, 17.

dilexi, ubique, cf. tamen vulg.
dilixisti Pal. Ev. 206 a 8.
dilixit ibid. 182 b 8.
dilixistis ib. 201 b 3.
dilixisset ib. 182 b 5.
dilixissetis ib. 192 a 18.

intellexi, isti etc. cf. tamen intellēgit Lucr. 6, 17; Sal. Jug. 6, 2; intellegerint Sal. or. Lep. § 9.
intellexti Pl. Rud. 1103; Ter. Andr. I, 2, 30; III, 2, 20. 26.
intellexes (= -xisses) Pl. Cist. II, 3, 81.
vulg. intellixsi Mar. pap. dipl. 108, 5.

neglexi, isti etc. sed cf. neglēgi etc. ap. Sal. et Cic. (Cort. ad Jug. 40, 1).
neglegerit C. Licin. Mac. ann. 16 ap. Diom. G. L. I, 369, 15; Prisc. ib. II, 525, 4 etc.
vulg. neclixsit Pard. 424, 25.
neglixerit Lugd. Cod. Th. 6, 5, 2.
neglixerat Mone Mess. 9 (36, 6).

Supina fere omnia terminationem -tum radici proxime affigunt ac rarius tantum t in s imminuunt; duo vel tria sola vocalem coniunctivam ĭ inseruisse videntur cf.

in -tum:

āctum (= ăg-tum) Gell. 9, 6 et 12, 3 (al. ăc-tum) cf.
áctis Mar. J. Alb. 139.
áctum Fabr. 170; 324.
exáctus tab. Claud. ap. Boiss. J. Ly. 136; Grut. 502.
redácta Or. 36.
cf. auctor, auctuarius etc. saepius in libris (au = ā) cf. pr. auctor.

(ăptum), in compositis -eptum cf.
aptus, a, um adi., aptāre etc.
aptus sum (med.) Ter. Heaut. IV, 3, 15.

căptum, in compositis -ceptum cf. tamen
cuncaptum Insc. Falisc. 1.

(ēstum = ĕd-tum), vulg. Diom. G. L. I, 362, 19 cf.

comestus Diom. ibid. 387, 6; Didius de Sall.; Cic. pro Clue. 62, 173.
cf. comestor, ōris Gl. etc.

ĕmptum (= ĕm-tum), vulg. imptum cf.
adimptis Mone Mess. 8 (31, 4).
eximtis Pard. 425, 2; 433, 16. 36.
redimptus Mone Mess. 8 (31, 16).
cf. imtores Rossi J. 975.
redimptor, redimptio, saepius in libris.

făctum, in compositis cum praepositionibus -fectum, cf. tamen
antefactus, a, um Cic. Deiot. 13, 37; Liv. 37, 53, 5; Vitr. 9, 1; Gell. 17, 7.
postfactus, a, um Gell. 17, 7.
praefactus, a, um (= antefactus), diversum a praefectus, a um (= praepositus), C. Aur. tard. 5, 4; acut. 3, 17.
vulg.:
infactum Flor. Dig. (Brinkm.).
refactus Or. 3115.
cf. etiam affactavit Flor. Dig. 54, 31 (Mo).
Contra ĕ in ĭ attenuata est in substantivo
refictio, onis Flor. Dig. 43, 19, 3 et 4.

frāctum (= frăg-tum).

iăctum, in compositis -iectum cf. tamen
praeiactis (probris) Dict. Cret. 2, 24.
superiactus, a, um Tac. hist. 5, 6; Sall. ap. Non. 503, 33.
cf. etiam subiactāre et superiactāre.

lēctum (= lĕg-tum) Gell. 9, 6 et 12, 3 cf.:
adléctus J. N. 1999; Or. 4109.
diléctae Mar. Att. fr. Arv. 713.
léctorque Jahn sp. epigr. 109.
vulg. līctum cf.
lictor J. N. 1942.
dilictae Donat. 382, 3.
elictos Le Blant J. Chr. II, 87.

Neclicta ibid. I, 491.
prelictus ibid. 373 A.
lictor, lictio etc. saepius in libris.
col-, de-, di-, relictus, a, um, saepius in libris.
elicto Flor. Dig. 134, 41 (Mo.).
elicti Flor. de conf. Dig. 1 § 9.
intellictum Mone Mess.
v. Schuchardt I, 331—2; III, 128.
vĕntum.
Supina in -sum:
(āxum = ăg-tum) coniiciendum videtur ex formis:
ambaxi = qui circumeunt catervatim Fest. 26, 4.
axites = una agentes Fest. 3, 4.
axitiosus, a, um = factiosus Varro 7, 66 etc.
(ăpsum) cf. adepsi (= adepti) Vat. Verr. 431, 9.?
ēsum (= ĕd-tum), vulg. essum cf. Charis. G. L. I, 261, 24.
v. Plaut. (Ri. et Fl.); Ribb. Prol. in Verg. etc.
(ĕmpsum = ĕm-tum), in substantivo
sumpsio Cato r. r. 145.
praesumpsio Not. Tir.
sēssum (= sĕd-tum).
Supina in -ĭtum, arch. et vulg. -ĕtum:
(ăgĭtum), unde ăgĭtāre, cf. etiam
exaceto (= exacto) Bob. Garg. 405, 7.
acetāre = agitare Fest. 23 (arch.).
agtavimus Verg. Aen. 2, 421 (P.).
(căpĭtum)? cf.
praecepito Til. Cod. Theod. 12, 1, 53.
accipiter, ris etc., ap. Lucil. acceptor (Charis. G. L. I, 98, 9).
(lĕgĭtum), unde lĕgĭtāre Prisc. G. L. III, 466, 20.
cf. etiam relegta Mar. pap. dipl. 93, 110.

Praesentia et Infinitiva etiam in his radicibus plerumque tertiam coniugationem sequuntur:

ăgo, ĭs etc. et ăgĕre, post monosyllabas praepositiones in compositis -ĭgo, excepto tantum perăgo cf. tamen
pergite Verg. E. 6, 13; Fest. etc.

pergerent Tac. ann. 1, 28.

Post co et de ĭ eliditur vel in antecedentem vocalem diluitur:

cōgo, is etc. et cōgere, cf. etiam

Pft. co͡egi Pl. Bacch. 981.

co͡egit Pl. Amph. 163.

cogerit (= coegerit) Taur. Cod. Th. 8, 5, 35.

Sup. (co͡actum) cf.

coactus, non cōctus Caper de orthog. 22, 40.

quactum Isid. Or. 20, 2, 35.

cf. it. quatto.

dēgo, is etc. et dēgere.

Pft. dēgi, ubique.

vulg. — ĕgo pro — ĭgo cf.

exegantur Ed. Roth. 77, 3.

exegendum Lugd. Cod. Theod. 7, 1, 6.

exegiritur Pard. 425. 11.

redegunt Amand. Euseb. 45 f. 53 a.

redegar Fuld. Cor. I, 6, 12.

redegere Flor. Dig. 21, 27 (Mo.).

subegit Verg. G. 1, 202 (P.).

(ăpĭs etc. et ăpĕre), in unico composito

co͡epĕre Pl. Pers. 121 cf. Fest. 59, 10; Non. 89, 16.

co͡epĕret Ter. Ad. III, 3, 43; v. etiam

Pft. co͡epi, fere ubique, cf. tamen

coëpit Lucr. 4, 619; Claud. sacerd. I, 44.

Sup. co͡eptum, ubique.

căpĭs, ĭt etc. et căpĕre, in compositis -cĭpis etc., vulg. -cĕpis etc., rarius -cŭpis etc. cf.

ac-, con-, per-, prae-, re-, suscĕpĕre etc. saepissime in libris.

v. Schuchardt II, 27 et III, 174; Ribb. Prol. in Verg. etc.

concepis Fleetw. 459, 1, 19.

excepit Verg. Aen. 3, 318 (γa); 332 (a).

incepit Verg. E. 9, 60 (M).

intercepit Verg. Aen. 10, 402 (γ).

cf. it. concepire etc., sp. concebir etc., pg. conceber etc.,

pr. concebre etc., frc. concevoir etc.

occupio Fl. Nov. ann. 60, 252.

cf. nuncupare, aucupium etc.

ă radicalis in impropriis compositis servatur

cf. antecăpĕre, sed anteceptus Cic. n. d. I, 16, 43.

usucăpĕre XII Tab. etc.

ĕdo, ĭs etc. et ĕdĕre, saepe contractum ēs, est etc. et esse.

ĕmo, ĭs etc. et ĕmĕre, in compositis -ĭmo, cf. tamen

coëmo, sensu proprio, ubique, nisi quod invenitur contractum

Pft. coemisse Ter. Ad. II. 2, 17 et

Sup. cōmptu Lucr. 3, 845.

cf. cōmptionalis Cic. ep. 7, 29; Pl. Bacch. 976.

vulg.:

abĕmito (=auferto) Fest.

deremendum Mar. pap. dipl. 67, 1.

exemat Flor. Dig. 2, 7, 3.

interemit Verg. Aen. 10, 428 (M. P. R.); Pap. Hercul. 6, 6.

interemunt Ver. Plin. 19, 2; 29, 22.

interemat Bob. Front. 77, 26.

interemendi Bob. Comm. in Cic. orr. 95, 19.

peremit, -mitur, -mi Flor. Dig.

peremunt Ver. Plin. 26, 11.

peremat Cato 81, 5.

redemere Form. Andeg.

redemeret Fuld. Tit. 2, 14.

v. Schuchardt II, 19—20; III, 171.

cf. sp. redemir, pr. rezemer, vet. frc. raembre etc.

Post. co(n)-, de-, pro-, su(s)- ĭ in antecedentem vocalem diluitur cf.

cōmo, cōmpsi, cōmptum, sensu componendi.

dēmo, dēmpsi, dēmptum

prōmo, prōmpsi, prōmptum, vulg. prūmptum

sūmo, sūmpsi, sūmptum cf. tamen

surēmi T. L. i. i. f. 235 etc.

făcĭs, ĭt etc. et făcĕre, in compositis cum praepositionibus — fĭcis, vulg. — fĕcis etc: cf.

defecis Rossi J. 943.
defecit Verg. G. 3, 96 (M); Aen. 4, 689 (Mγ); 6, 134 (Pal.); Aen. 2, 505 (γ); Ver. Plin. 19, 18.
defecite Sess. Aug. Spec. 109, 31.
defeciet Clar. Epp. Paul. 521, 19.
effecit Verg. Aen. 1, 160 (M).
infecit Verg. Aen. 12, 418 (M).
offecere Flor. Dig, 2, 2, 2.
profecere Mar. pap. dipl. 62, 14.
suffecit Pap. S. Avit. fo. 6 v 11.
v. Schuch. II, 5 et III, 164; Ribb. Prol. in Verg. etc.
Contra
concalfĭcimur Cic. ap. Non. 92, 22.

iăcĭs, ĭt etc. et iăcĕre, in compositis -ĭĭcis etc. cf. tamen
circumiăcĕre Liv. 33, 18.
endoiăcito XII Tab. ap. Fest. (s. v. struere).
interiaciebat Tac. ann. 2, 10.
praeiăcĕre, fere ubique, sed
praeiicjentes Fest. 249 (s. v. pone).
subteriăcĕre Pall. Febr. 18, 1.
superiăcĕre, plerumque.
transiăcĕre Sol. 52, 46.
Pro -ĭĭcis etc. (ap. Lachm. ad Lucr. -jcis etc.) in libris saepissime -icis etc. scriptum est, quorum i haut raro positionem non facit et cum antecedente vocali in diphthongum coalescit cf.
ăbĭciam C. L. Naev. 94.
ăbĭcienda Ter. Ad. IV, 7, 26.
ădĭcis C. L. Pall. i. i. 86.
ădĭce Sen. Med. 527.
ŏbĭcis Luc. Ph. 8, 796.
ŏbĭcit Luc. Ph. 9, 188.
ŏbĭciunt Pl. Trin. 1124.
ŏbĭcias Pl. Asin. 814.
ŏbĭciemus Pl. Mil. 148.
sŭbĭcit Luc. Ph. 7, 574.

sŭbĭci ibid. 8, 740.
et cum synaloephe:
co͡icitis Pl. Merc. 932.
co͡icĕre C. L. Afran. 216.
de͡icis C. L. Laber. 119.
cf. decientes (=deiic..) C. I. L. I, Menol. rust. Vall. Dec. 18.
e͡icit Lucr. 3, 875; 4, 1272. T. L. Att. 378.
e͡iciat Ter. Andr. II, 3, 8 (bis).
e͡iciebantur Enn. Tr. 30.
pro͡iciet Sen. Phoen. 426.
pro͡iceret C. L. Afran. 348.
re͡icio etc. ubique ap. Pl. v. Lachm. ad Lucr. 3, 863.
reice Verg. E. 3, 96.
re͡icis Stat. Theb. 4, 574.
re͡iciat Ter. Ph. IV, 5, 5.
re͡icĕre ibid. Prol. 18.
Post dis- et por- prior i plerumque assimilata reperitur cf.
dissĭcere Verg. Aen. 1, 70; 7, 339; 12, 308.
dissicis C. L. Naev. 57.
dissice C. L. Caec. 237.
dissiciebatur Lucr. 3, 639.
porrĭcis, it etc.
cf. porriciae, arum Arnob. 2, 231 etc.
Vulg. -iĕcis etc. pro -ĭcis etc. cf.
adiĕcerentur Goth. Ev. 44 b 12; 319 b 15.
coniĕcit Pl. Mil. 112 (Lachm.) etc.
coniĕciant L. Serv. p. 62 cf. C. I. L. I, 198, 50.
deiĕcit Cael. Antip. ap. Non. 89, 6; Verg. G. 1, 333 (M. R); Aen. 8, 428 (R); 10, 753 (R); 11, 642 (c); Fl. Dig. (saepius) etc.
deiĕcerentur Caes. b. g. 4, 28 (Lachm.).
eiĕcit Lucr. 2, 951; Varro sat. 188.
eiĕce Vulg. Apoc. 11, 2.
iniĕcient Goth. Ev. 362 a 2.
obiĕcit Verg. Aen. 6, 421 ap. Prisc.

obiĕciemus Flor. Dig. 47, 20, 3.
proiĕcit Verg. Aen. 5, 776 (c).
proiĕcere Bob. Aug. Serm. 25, 11.
proiĕce Goth. Ev. 38 b 15.
proiĕcietur Sess. Aug. Spec. 28, 27.
traiĕcere Lucr. 3, 513.
traiĕcit Verg. Aen. 9, 634.
v. Schuch. II, 4; Lachm. ad Lucr. 2, 951; Ribb. Prol. in Verg. etc.

lĕgo, ĭs etc. et lĕgĕre, in compositis -lĭgo, cf. tamen
allĕgo, ubique.
interlĕgo (Verg. G. 2, 366); Pall. etc.
intellĕgo, neglĕgo } in optimis codicibus et inscriptionibus.
perlĕgo (pellĕgo) fere ubique, cf. tamen
perlige C. I. L. I, 1306.
pellige ibid. 1007.
praelĕgo, ubique.
relĕgo, fere ubique, cf. tamen
religant Verg. G. 3, 212 (F. R.); Fleetw. 447, 2, 12.
retrolĕgo Quint.
sublĕgo, ubique.
translĕgo Pl. Asin. 750.

Vulg. etiam in aliis compositis cf.
collegat Verg, E. 9, 63 (c); Mone Mess. VIII (33, 24).
collegerentur Pap. S. Avit. fo. 7.
delĕge Verg. G. 4, 540 (γ).
delegete Mone Mess.
dilego (= del-), -is, -am Goth. Ev.
elĕgitur Verg. G. 4, 296 (γ); Aen. 7, 274 (c).
elĕgere Amiat. Cap. Act. App. 41; 15, 22.
elegeret Nouv. trés. d. dipl. 3, 209.
elegi Vind. Liv. 43, 9, 11.
v. Schuch. II, 12 et III, 167; Ribb. Prol. in Verg. etc.

(vĕno, is etc.), in Cj. Prs. compositorum quorundam cf
advĕnat Pl. Ps. 1030.

convĕnam Pl. Bacch. 348.
convĕnat Pl. Trin. 582.
convĕnant Pl.
evĕnat Enn. Tr. 235; Pl. Trin. 41; Mil. 1010; Bacch. 144 etc.
evenant Pl. Most. 395.
pervenam, -as, -ant Pl.
provenant Pl. Most. 414.

Inserta n (v. s. pango, tango etc.), tertiam coniugationem sequitur frango, is etc. et frangĕre, in compositis -fringo, cf. tamen affrangĕre Stat. Theb. 10, 47.

Incohativa praesentis et infinitivi forma invenitur in:

(ăpisco, is etc. et ăpiscĕre): adepisco, -it Gl. ap. Mai Cl. Auct. 6, 503 a, alias deponens ăpiscor, ĕris etc. et apisci; in compositis -ĭpisco(r), vulg. -ĕpisco(r), v. s. et
adepiscor Bob. Charis. G. L. I, 294, 20.
adhepiscenda Mar. pap. dipl. 64, 38.
adebisci Pard. 361, 6.
v. Schuch. II, 27.

(făcisco): proficisco, is etc. et proficiscĕre Pl. Mil. 1329; C. L. Turp. 81, plerumque deponens proficiscor etc.

Reduplicatione olim usum fuit praesens
sīdo (= sĭsĕdo, sisdo) cf. gigno (= gĭgĕno), gr. γίνομαι et γίγνομαι; ἵζω (= σίδ-jω = σισεδ-jω). Etiam in sanscrita lingua specialia tempora radicis săd e themate sīd (= sĭ-sad) formantur. Sīdo, ut gigno, sisto etc. sensum transitivum adsumpsit.
Pft. sīdi cf. tamen s. sēdi.

In primam coniugationis classem transiit Part. Praes.
ēlĕgans, tis adi. (= ē-lĭgens), vulg. ēligans et elegens cf.
eligantem Amiat. Ebr. 11, 2, 3 etc.
elegenter Flor. Dig. 120, 24 (Mo).
cf. etiam eligantia C. L. Turp. 99.

Secundam coniugationem sequitur:
sĕdeo, ēs etc. et sĕdēre, in compositis -sĭdeo, cf. tamen circumsĕdeo, ubique.
persedeo Liv. 45, 39.

supersedeo, ubique.
et vulg.:
dissedent Darmst. Censor. 81, 9.
possedeat Or. 4360 Hz.
possed(e)atur Rossi J. 980.
possedeo etc. saepissime in libris.
resedeant Mar. pap. dipl. 77, 39.
resederet Lugd. Cod. Theod. 6, 3, 4; Form. Andeg. etc.
cf. adseduus, a, um etc.
v. Schuch. II, 8 et III, 166.
Quartae coniugationis formationem admittunt:
(ăpio, iunt etc.), in composito
coepio Pl. Men. 960 (= co-ĭpio).
Cj. coepiam C. L. Caec. 90; Cato 73, 15; Pl. etc.
coepias Pl. Trin. 1052 (al. coapias).
coepiat Pl. Truc. II, 1, 23.
căpio, iunt etc.; de compositis v. s., cf. etiam vulg.
capire Mar. pap. dipl. 115, 1, 9.
accepire Mone Mess. IV (22, 12).
recepire Mar. pap. dipl. 66, 23; Pard. 433, 26.
suscipire Mone Mess. III (19, 15).
Imp. incipi! Verg. G. 1, 230 (R.).
praecipi! Sess. Aug. Spec. 29, 4.
cf. it. concepire etc.
v. Schuch. I, 407—8.
făcio, iunt etc.; de compositis v. s.; cf. etiam vulg.
facire Nouv. trés. d. dipl. 3, 297; Mar. pap. dipl. 66, 32; Pard. 361, 62 etc.
satisfacire Pard 424, 28.
sufficirent Ver. Sulp. Sev. 158, 10.
iăcio, iunt etc.; de compositis v. s.; fortasse etiam
ămĭcīre (= amb-iicīre), cf. amicīmen etc.
Pft. ămĭcīvi Fronto etc., sed
amicŭit Brut. laud. Claud. ap. Diom. G. L. I, 367, 26.
amixit Varro cynorhetor.
Sup. amictum cf. amictus, ūs etc.

(lĕgīre), vulg. cf.
elegire Pard. 435, 23.
*cf. pr. ligir, frc. lire.
(sĕdīre), vulg. cf.
sedito! L. Jul. mun. cf. C. I. L. I, 206, 138; tab. Heracl. (Mus. Rh. 8, 480).
sedit Amiat. Apoc. 7, 10 et 15.
sedibat Verg. Aen. 12, 520 (M).
possedire, possidire, saepius v. Mar. pap. dipl.; Pard.; Form. Andeg. etc.
resedire Mur. Antt. it. V, 367, 7; Form. Andeg. etc.
cf. vet. picard. seïr.
vĕnio, īs etc. et vĕnīre.

Supra iam significavimus, multas sanscritae linguae radices, in simplicem consonantem desinentes, in perfecto reduplicato ante leviores terminationes i. e. in singulari Parasmaipadi (Activi) vocales ĭ, ŭ et ṛ. Gunae incremento augere, scilicet, anteposita ă, in ē (= a͡ĭ), ō (= a͡ŭ) et ar mutare. Eae vero radices, quae, a consonante incipientes, vocalem radicalem ă ante simplicem consonantem finalem habent, hanc vocalem in prima singularis persona ad arbitrium, in tertia necessario producunt seu Vṛddi instruunt. Eadem ratione secundum graecae linguae perfectum, ante simplicem consonantem finalem, ῐ plerumque in οι, ῠ in ευ, ο in ω, ᾰ in ᾱ vel η, rarius in ω amplificat, attamen auctum hoc thema per omnes activi generis modos et personas conservat. Gothica lingua partim sanscritae, partim graecae legem sequitur: octava enim et nona Grimmii coniugationes, quarum verba radicales vocales ĭ et ŭ exhibent, in singularis tantum personis eas, anteposita ă, in ái et áu augent, in dualis vero et pluralis personis, ut sanscrita lingua, immutatas retinent; septima autem coniugatio, verba cum radicali ă complectens, hanc omnibus in personis in ō (= ā) producit, qua in re cum graeca optime congruit. Verum utraque augendae vocalis radicalis ratio etiam ante

duplicem consonantem reperitur v. c. kráust (= stridit); vōhs (= crevit). In omnibus tamen his verbis reduplicativa perfecti syllaba abiecta est, cuius rei causa inde petenda videtur, quod syllaba radicalis, vocalis amplificatione aucta, maiorem pronuntiandi vim in se vertebat. Denique latina nobis lingua novem eiusmodi verba praebet, quae omnia, abiecta reduplicatione, in perfecto primitivam radicis vocalem producunt et omnes per personas productam retinent, scilicet fŏd, fŭg, fŭd, lĭqu, ŏd, rŭp, scăb, vĭd, vĭc. Vocales ī et ū longae e diphthongis e͡i et o͡u (= a͡i et a͡u) ortae sunt, quae in vetustioribus inscriptionibus, etiam melioribus in libris haut raro inveniuntur; ō longa, ut in graeca et gothica lingua, ex ā obscurata est, quam solum scābi servavit cf. fŏd-io, fōdi cum gr. *βάϑ-ος* (= profunditas), lit. badau (= fodio); (ŏd-io), ōdi cum goth. hatjan etc. Latina igitur lingua in abiicienda repetita syllaba cum gothica, in retinenda per omnes personas vocalis radicalis augmentatione cum graeca lingua consentit. Nec vero praetermittendum videtur, in latina quoque lingua duo servatae reduplicationis exempla reperiri, tŭtūdi et pŭpūgi, de quibus v. s. pg. 27. Contra sanscrita et graeca lingua iam olim in perfecto vēda, gr. *οἶδα* pro vivēda a radice vĭd, quod praesentis vice fungens in sciendi sensum transiit, reduplicationem amiserunt. Sequentis tabulae inspectio praeclarum quattuor linguarum consensum etiam in huius generis perfectis optime docebit.

	Sanscrit.	Graec.	Gothic.	Latin.
Sg. 1.	tutōda		stáistáut	tutŭdi
Pl. 1.	tutudima		stáistáutum	tutŭdimus
Sg. 1.	bubōǵa	*πέφευγα*	báug	fūgi
Pl. 1.	bubuǵima	*πεφεύγαμεν*	bugum	fūgimus
Sg. 1.	rirēća	*λέλοιπα*	láihv	līqui
Pl. 1.	ririćima	*λελοίπαμεν*	laíhvum (= lihvum)	līquimus
Sg. 1.	vēda	*οἶδα*	váit	vīdi
Pl. 1.	vidma	*ἴσμεν*	vitum	vīdimus
Sg. 1.	tatrāsa	*κέκρᾱγα*		scābi
Pl. 1.	tatrasima	*κεκρᾰ́γαμεν*		scābimus
		ἔρρωγα	skōp	fōdi
		ἐρρώγαμεν	skōpum	fōdimus

Novem, quas supra enumeravimus, radices, ad hanc classem pertinentes, praeter scăb a simplici consonante aut a vocali incipiunt et in simplicem consonantem omnes desinunt, nam qu pro simplici habenda est. Tres vocali radicali ĭ utuntur; totidem ŭ, duo tantum ŏ, una scăb ă exhibet. Perfectum ōdi praesentis vice fungitur; de forma odedere Verg. Aen. 7, 327 (M) v. s. — Scābi e plusquamperfecto scāberat coniiciendum est, quod Priscianus (G. L. II, 507, 1) e Lucilii saturis affert (9, 26 Dousa). Cetera perfecta passim obvia sunt.

Perfectum in -si unicum invenitur:

(fūsi = fŭd-si) cf.

difūsisse Ed. Diocl.

Supina post tenuem in -tum, post mediam in -sum aut -ĭtum formantur:

in -tum:

lĭctum (= liqu-tum), vulg. in compositis -lectum cf.

delectum Amiat. Cor. I, 6, 7.

dilectum Bob. Front. 81, 2; Darmst. Censor. 60, 1⟍; Vind. Liv. 42, 23, 8.

delecti etc. Sess. Aug. Spec. (saepius); Mone Mess. V (26, 22).

dilectorum Mone Mess. p. 39.

relecta Arc. 1. Grom. 22, 1.

v. Schuchardt. II, 51, cf. etiam I, 298.

rŭptum.

vĭctum, vulg. etiam vectum, vittum, vītum cf.

Vector etc. Momms. J. Helv. App. 26 et 27; Fröhner J. terr. coct. vas. 2073.

evectione Flor. Dig. 45, 1, 102.

Vittorius etc. Grut. 489, 1 (quinquies) etc.

Vittoria etc. Grut. 715, 9; Mai J. Chr. 453, 8; 454, 7.

Vittorinae Grut. 70, 3.

invito (= invicto) Donat. 17, 3; Da Schio Le ant. iscr. trov. in Vicenza 16 (p. 312).

vitor Verg. Aen. 5, 484 (V.).

Vitorius etc. C. I. L. I, 1160; J. N. 1020 et 1021 etc.

Vitoria etc. Grut. 840, 9; J. N. 1020 et 1021; 5002; 6186 etc.
Vitori J. N. 6672.

in -sum:

fōssum (= fŏd-tum), vulg. fōsum, fūs(s)um cf.
fussor Mur. 1970, 4.
confusus (= confosus) Bob. Comm. in Cic. orr. 104, 20; Bob. Sacr. Gall. 319 b 26.

fūsum (= fŭd-tum), vulg. fussum cf.
confussus Mar. Vict. 2456; Verg. Aen. 6, 504 (γ).
infussa Verg. Aen. 4, 250 (γ).
refussa ibid. 1, 126 (γ).
cf. tamen
exfūti (= effusi) Fest. 81.
v. etiam fūtire, fūtilis, e vulg. futtire, futtilis, e etc.

ōsum (= ŏd-tum), vulg. ōssum cf.
exossus Verg. Aen. 11, 436 (Pγ); 12, 818 (γ).
perossos ibid. 9, 141 (M).
v. ossor Pl. Asin. 859 etc.
osus sum deponent. C. Gracch. ap. Fest. 201 etc.
osus, a, um; osurus, a, um etc. activ., sed
exosus pass. Eutr. 7, 23.
perosus pass. Juvenc.

vīsum (= vĭd-tum), vulg. vissum cf.
vissa Verg. Aen. 5, 637 (P).
vissis ibid. 3, 172 (χ).
provissa Verg. G. 1, 167 (P).

in -itum

fŭgĭtum, unde fugĭtāre, fugitivus, a, um etc.
(scăbĭtum) e substantivo scabitudo Petr. 99 coniiciendum videtur.

Praesentia et Infinitiva plerumque tertiam coniugationem sequuntur, quattuor inserta n ante finalem radicis consonantem cf.

fŏdĭs, ĭt etc. et fŏdĕre, vulg. etiam fŭdĕre cf.
fudito Verg. G. 2, 408 (P.).

efudiet Pard. 361, 3.
fŭgĭs, ĭt etc. et fŭgĕre.
(ŏdĕre et ŏdĕrem ap. Charis. G. L. I, 257, 16; 19 et 21 Keilius in odirem et odire mutavit.)
scăbo, ĭs etc. et scăbere etc.
inserta n:
fundo, ĭs etc. et fundĕre, vulg. fidĕre cf.
infidit (= infundit) Bern. Val. Max. 138, 25 Ha.
cf. infidibulum Cato r. r. 10, 1; 11, 2; 13, 3; Pall. 7, 7, 2; Vitr. 7, 8 (13), 2 etc., al. infudibulum.
linquo, ĭs etc. et linquĕre.
rumpo, ĭs etc. et rumpĕre, vulgo etiam in supino rumptum cf.
abrumptum Verg. Aen. 12, 687 (γ).
corrumptum Pl. Tr. 116.
dirrumptum Pl. Bacch. 306.
cf. etiam corrumptor Pl. Tr. 240.
vinco, ĭs etc. et vincĕre, vulg. etiam vencĕre cf.
Vence(ntio) Rossi J. 503.
Provencia Mar. pap. dipl. 61, 17 etc.
cf. sp. pg. vencer, pr. vencer, vet. frc. vencre etc. it. sp. Provenza, frc. Provence etc.
Saepius n elisa est cf.
provicia Mon. Ancyr. 5, 11.
Vicenti Mai J. Chr. 409, 6 etc.
Contra in participio perf. pass. n exstat in forma exvincti (= evicti) Verg. Aen. 8, 285 (R).
Incohativa forma non reperitur, nisi in refugiscĕre Commod. instr. 23.
In primam coniugationem transiit fŏdāre cf.
fodantes Enn. ann. 496 (Fest.);
in secundam
vĭdeo, ēs etc. et vidēre vulg. etiam vedēre cf.
vedens Sang. Ed. Roth. 27, 18.
vedetur Vind. Liv. 44, 38, 4; Mar.; Pard. etc.

vedirent (= viderent) Mone Mess.
cf. invede Grut. 928, 11.
inveda Le Blant J. Chr. 373 A.
provedus ibid. 428 etc.
cf. it. vedere, sp. pg. ver, pr. vezer etc.
v. Schuchardt II, 11 et III, 166.

in quartam:

fŏdio, iunt etc., cf. etiam
fŏdīri Col. arb. 30, 2; Cato r. r. 2, 4; Amm. 24, 6; Dig. 45, 1, 75.
circumfodīri Col. V, 9, 12.
exfodīri Pl. Mil. 315; 374 (al. fodīri).
Pft. perfodivi Pl. Mil. 142 (Ri., libri perfodi).

fŭgio, iunt etc., cf. etiam
fugire, effugire Sess. Aug. Spec. (saepius).
fugirent ibid. 67, 24.
fugiret Amand. Euseb. 199 a.
quaeritur qua de causa fugĕre et non fugīre dicatur Prob. G. L. IV, 185, 20.
effugīri C. L. Syr. sent. 815.
Pft. fugibi (= ivi) Or. 2830.
cf. ital. fuggire.

ŏdio, īs etc. et ŏdīre ap. Africanos etc., sed iam C. Gracch. ap. Fest. 201.
cf. ŏdies Tert. adv. Marc. 4, 35.
ŏdientes ibid. 4, 16.
ŏdiendi Apul. dogm. Plat. 3.
ŏdīre, ŏdīrem Charis. G. L. I, 257, 16 etc.; Prisc. G. L. III, 528, 12.
ŏdītur Tert. apol. 3.
ŏdīri Cassiod. hist. eccles. 6, 2.
ŏdīremur Hier. ep. 43, 2.
Pft. odīvit Ant. ap. Cic. fam. 13, 19, 41.
odiit Pal. Ev. 195 b 9.

(rumpire): conrumpire Pard. 435, 49.

(vidire, vedire), vulg. cf.

vidis Pal. Ev. 283 b 1.
vidit Amiat. Cap. Joh. 35 (bis); Form. Baluz.
vidimus Ver. Plin. 216, 15.
vedimus Mar. pap. dipl. 96, 7; 42.
vidite! Fuld. Joh. 1, 40; Ephes. 5, 15; Phil. 3, 2 (ter); Ebr. 3, 12; Bob. Aug. Serm. 45, 2; 57, 13; Mone Mess.; Pard. 425, 20 etc.
pervidire Arc. 1. Grom. 184, 5 etc.
Pass. veditur Mar. pap. dipl. 96 (decies) etc., Pard. 433, 14 etc.
vedimur Mar. pap. dipl. 96, 34 etc.
cf. vet. picard. veïr.
v. Schuchardt. I, 258 etc.; II, 10; III, 166.
(vincire) Flor. Dig. 62, 7 Mo.

Supersunt duodeviginti radices, quae perfectum simplex sine ulla radicis mutatione formant, scil. cand, cūd, fend, fīd, hend, īc, lamb, mand, pand, prand, psall, sall, scand, sīd, strīd, vell, verr et vert; e quibus cand (sic posui propter candēre, candēla etc.), fend et hend in compositis tantum reperiuntur, igitur in simplici statu reduplicato perfecto uti potuerunt, quod analogia perfectorum pependi et tetendi verisimillimum redditur cf. etiam cicindela, ae, apud Isidorum 12, 8, 6 cicendula (vulg. = candela) et graec. *κέχανδα* Il. *ψ* 268, Od. *δ* 96 = pre-hendi; *κεχάνδει* Il. *ω* 192 = pre-henderat. Perfectum salli sola grammaticorum auctoritate nititur; psallo, psallĕre non antiquitus traditum, sed e graeco verbo *ψάλλω*, *ψάλλειν* traductum est et perfectum psalli ad analogiam verbi vello, velli formavit; sīdi, e reduplicato praesente sīdo (= sisĕdo) derivatum, cum sēdi confundebatur, quod vulgus sīdi pronuntiavit, et in compositis rarissimum est cf. resīdi Liv. 2, 29; resīderat Ov. Met. 7, 76 v. s. pg. 56. Reliquae radices, brevi vocali praeditae, cum iis, quae reduplicatum praeteritum servaverunt, ita congruunt, ut eas quoque in perfecto olim syllabam repetitam habuisse, pro certo credere liceat cf.

mand, pand, prand, scand, lamb cum spond, tond etc.
vell cum fall,
verr cum curr,
vert cum mord, parc.

Quodsi quaerimus, cur tanta talium perfectorum pars iam olim reduplicatione privata sit, e maiore radicum pondere id deducendum videtur, quae omnes dnplicem in consonantem exeunt, quo factum est, ut syllaba radicalis praecipuam pronuntiandi vim in se verteret. Eodem modo duodecima gothicae linguae coniugatio, cuius radices et ipsae omnes duplici consonante finiuntur iam pridem reduplicationem abiecit, eo tantum a supradictis perfectis latinis discrepans, quod in dualis et pluralis personis, gravioribus terminationibus oneratis, radicalem ă in ŭ obscuravit cf.

goth. fra-hant (captivum duxi) cum lat. pre-hendi,
fra-huntum cum pre-hendimus;
goth. vart = verti,
vaúrtum (= vurtum) = vertimus;
goth. band (nexui) cum lat. pandi,
bundum cum pandimus;
goth. ana-tramp (irrui) cum lat. lambi,
ana-trumpum cum lambimus;

et e vetere Germaniae superioris dialecto:

vet. germ. pi-wal (i. e. pi-wall = contaminavi) c. lat. velli,
pi-wullumēs cum vellimus;
vet. germ. scal (i. e. scall = personavi) c. lat. psalli,
scullumes cum psallimus;
vet. germ. war (i. e. warr = impedivi) c. l. verri,
wurrumes cum verrimus etc.

Ex quinque radicibus, longam vocalem praebentibus, de sīd iam supra diximus; īc secundum Caprum (apud Prisc. G. L. II, 509, 23) olim brevi vocali utebatur et in praesente Guna aucta est, ut dīco = deico a radice dĭc cf. iu-dex, ĭcis; dĭcāre etc. Similiter fīdo e feido cf. difeidens J. N. 4495, a radice fĭd contractum videtur cf. fĭdes, is; perfĭdus, a, um etc. Quod si ita est, radices ĭc et fĭd ad tertiam classem referendae sunt. De strīdo et cūdo nihil affirmare ausim.

Nonnullae huius classis radices, praeter reduplicatum, etiam compositum perfectum formaverunt cf.

in -si

(cānsi = cand-si): incensit (= incenserit) Fest. 107..

cūsi (= cud-si) Diom. G. L. I, 369, 2; Phoc. ap. Prisc. G. L. II, 515, 17 etc.

fīsi (= fid-si), veteres sec. Prisc. G. L. II, 420, 13.

vŭlsi (= vell-si) cf. pulsi, perculsi etc., saepius, etiam in compositis; arch. volsi cf.

avolsi Luc. Ph. 9, 762.

evulsi Flor. IV, 12, 38.

praevulserat C. L. Laber. 146 etc.

vĕrsi (= verr-si), Serv. ad Verg. Aen. 1, 59 cf. Prisc. G. L. II, 532, 22.

aversit Varro sat. 144.

in -ui

mandui, nonnulli sec. Prisc. G. L. II, 419, 13 et 16.

De perfectis anomalis in -dedi v. s.

Psallo, sido et strido supino carent; composita verbi sīdere supinum a sedēre mutuantur, scil. -sessum; īco solum -tum integrum servat: īctum cf. etiam īctus, ūs etc. Etiam supina in -ĭtum rara sunt:

(fendĭtum) coniiciendum videtur e glossa Philox.:

infenditor = σύνδικος.

lambĭtum, unde lambitāre, lambĭtus, ūs etc.

(verrĭtum) cf.

converritor Catull. ap. Apul. mag. 277, 13.

everrĭtor Fest. 77, 18 (al. everriator).

Reliquae radices supinum in -sum formant:

(cānsum), in compositis -cēnsum (= cend-tum).

cūsum (= cud-tum), vulg. cussum cf.

incussus Verg. G. 1, 275 (A M P R).

(fēnsum = fend-tum), in compositis, vulg.

(-fessum) et (-fesum) cf.

infessi (= infensi) Verg. Aen. 5, 587 (*M*).

defesori Fabr. 280, 178.

fīsum (= fid-tum), vulg. fissum cf.
cofisse! Verg. Aen. 5, 870 (R).
fīsus sum etc. sensu deponentiali usurpatur.
(hēnsum = hend-tum), in composito prehensum vel prēnsum, vulg. (-hessum) et (-hinsum) cf.
compressa (= comprehensa) Verg. Aen. 2, 793 (γ); 6, 701 (P b).
v. etiam comprenssa Vg. Aen. 6, 701 (c).
inrepraehinsibiliter Mone Mess. III (19, 7).
cf. vet. frc. wal. prins, frc. pris = prehensus etc.
mānsum (= mand-tum), vulg. massum, māsum cf.
masus = edax Pl. Gl. 485 (sensu deponentiali, v. i.).
masucius, massucus = edax Gl. Paul. 139; Vat. β 568 Garr. Insc. Pomp. XVI, 5, 50.
pānsum (= pand-tum), in compositis -pensum, cf. tamen:
dispansus Lucr. 1, 306; Plin. 9, 4, 8; Hist. Aug. II, 139, 4.
propansus Apul. Met. VI p. 179, 14.
vulg. passum, haut rarō etiam apud classicos, in compositis -pessum, cf. tamen
dispassus Gell. 15, 15.
expassum C. L. Caec. 198.
propassis Apul. flor. 365, 35.
prānsum (= prand-tum); vulg. prāsum cf.
pransus sum etc. sensu deponentiali usurpatur.
prasor Insc.
prasus Verg. cf. Wagn. Orth. Vg. 456.
sălsum (= sall-tum) cf. falsum etc., in compositis -sulsum cf. insulsus, a, um et praesulsus, a, um.
scānsum (= scand-tum), in compositis -scēnsum.
vŭlsum (= vell-tum) cf. pulsum etc., arch. volsum.
vĕrsum (= verr-tum), arch. vorsum, v. c.
vorsa Pl. Ps. 164.
vĕrsum (= vert-tum), arch. vorsum, vulg. in compositis -(v)ossum, -(v)ōsum, -ussum, -usum, interdum etiam apud classicos cf.

prossum (= provorsum), Pl. } saepius in libris.
russum (= revorsum), Pl. }

russus Verg. Aen. 2, 671 (b); 4, 531 (c); 4, 557 (F).

deosum (= devorsum), saepius in libris.

introsum Lucr. 3, 534.

prosum Lucr. 3, 44; 514; C. L. Afran. 93; Pl. Trin. 1130 etc.

proso Avien. fab. 3.

cf. prosa, ae; prosalis, e etc.

prosus Enn. Tr. 143; Pl. Trin. 730; Varro 254, 15 (M).

rusum Lucr. 3, 1001; Pl. Trin. 182; Mil. 525 etc.

rusus Enn. Tr. 143; C. L. Naev. 89; Lucr. 5, 749 etc.

susum Cato r. r. 157, 15; Naev. ap. Non. 116, 30.

suso C. I. L. I, 199, 8.

susovorsum v. Corss. de pron. II, 43.

sus (= susum) Fest. 290.

cf. frc. sus.

cf. etiam:

advosem = advorsarium Fest. (M).

controvosias = controvorsias C. I. L. I, 199, 2.

unose = univorse T. L. Pac. 213.

Praesentia et Infinitiva plerumque tertiam coniugationem sequuntur cf.

(cando, ĭs etc. et candĕre), in compositis -cendĕre.

cūdo, ĭs etc. et cūdĕre.

(fendo, ĭs etc. et fendĕre), in compositis.

fīdo, ĭs etc. et fīdĕre.

(hendo, ĭs etc. et hendĕre), in composito prehendĕre vel prendĕre.

īco, ĭs etc. et īcĕre v. c. īcit Lucr. 3, 161.

lambo, ĭs etc. et lambĕre.

mando, is etc. et mandĕre; etiam deponens mandor, ĕris etc., Prisc. G. L. II, 397, 1 cf. s. māsus, māsucius etc.

pando, ĭs etc. et pandĕre, in compositis rarius -pendo, vulg. etiam -penno cf.

dispendĕre T. L. Pac. 19.

dispennite! Pl. Trin. 1407.

(propendo) cf. propessi T. L. Att. 255.
psallo, ĭs etc. et psallĕre, vulg. spallo etc. v. Schuch. II, 364.
sallo, ĭs etc. et sallĕre, rarius cf. Diom. G. L. I, 375, 19; Prisc. G. L. II, 546, 9:
sallĕre Varro 5, 110; Lucil. 8, 8.
sallant Varro antiq. hum. 15.
sallĕrent Sall. hist. 3, 7.
scando, ĭs etc. et scandĕre, in compositis -scendĕre, sed
superscando Liv. 7, 36.
suprascando Liv. 1, 32.
sīdo, ĭs etc. et sīdĕre.
strīdo, ĭs etc. et strīdĕre Prisc. G. L. II, 443, 22, semper apud Verg.; Horat. etc.
vello, ĭs etc. et vellĕre, arch. vollĕre, cf.
convollĕre Charis. G. L. I, 193, 7 (non apud Keil.).
verro, ĭs etc. et verrĕre, arch. vorrĕre Ri. Pr. in Pl. Trin. 95.
convorram Pl. Stich. 374.
convorret Pl. Rud. 845.
revorram Pl. Stich. 389.
verto, ĭs etc. et vertĕre, arch. vortĕre, saepissime in libris.

In secundam coniugationem aberraverunt:
prandeo, ēs etc. et prandēre, etiam prandeor, deponens, Bern. Cledon. 72, 4 cf. pransus sum = prandi.
strīdeo, ēs et strīdēre apud Lucan., Juven., Statium etc.
Pft. strīdui, nonnulli, sec. Prisc. G. L. II, 419, 16;

in quartam:
pandire Le Blant J. Chr. 503.
sal(l)io, sal(l)īvi, sal(l)ītum, sal(l)īre, saepius usitatum, quam sallĕre cf. Prisc. G. L. II, 571, 4 et
sal(l)iendorum L. Corn. Sisen. hist.
sal(l)īvi Prisc. l. l.
sal(l)ītus Corn. Sever. VIII de statu suo; Fabian. causs. III.
salliturus C. L. Nov. 117.
cf. salitura, ae Col.

Omnes igitur quattuor classium, a nobis perspectarum, radices, quae reduplicatum perfectum aut usque ad florentissima latinae linguae tempora integrum servaverunt aut varie iam pridem mutilaverunt, numero sexaginta octo sunt *), quum circa centum radices perfectum cum -si compositum exhibeant, octoginta vero sine vocali intermedia -vi (ui) adsumant. Quas tres perfecti formandi rationes apud verba, non derivata, pariter admodum in usu quondam fuisse apparet; derivata tertiam solam admittunt. Nec reduplicatio, in tanta verborum copia a nobis demonstrata, rara posthac vel anomala dici potest; immo insigni agnatarum linguarum consensu probatur, primitivam eam et unicam quondam apud Indogermanos et ipsos veteres Latinos perfecti formandi rationem fuisse. Quae sententia eo confirmatur, quod inter initiales earum radicum literas, quae apud Latinos reduplicationem olim admiserunt, omnes et consonantes et vocales, exceptis tantum g, n, qu, u, inveniuntur. Ac saepissime quidem tenues reduplicationem retinuerunt, scil. p (pr, ps) duodecies, c octies, t sexies; tum spirantes, scil. f (fr) novies, s (sc, sp, st, str) item novies, v sexies; reliquae non saepius, quam ter. Maxime labiales reduplicationem amaverunt, nam, additis tribus radicibus a m et una a b incipientibus, una et triginta radices labialem primo loco habent; septendecim dentalem ostendunt; ceterae literarum classes rarius in radicum initio reperiuntur. Quodsi varios syllabae repetitae casus referre iuvat: triginta eam perfecta integram servaverunt, undecim repetitam cum radicali syllaba contraxerunt, viginti septem reduplicationem omnino abiecerunt, scil. omnes eae radices, quae a vocalibus i et o, a consonantibus simplicibus h et r, a compositis pr, ps et str incipiunt; pleraeque a v et l ineuntes; rarius quae f, m et s simplicem, rarissime, quae p, c, t primo loco habent; nunquam vero radices a vocalibus a et e, a semivocali i et a mediis b et d incipientes, reduplicationem prorsus amiserunt.

Supra iam coniecimus, repetitae syllabae iacturam e graviore

*) Curtius Temp. et Modi pg. 218 octoginta octo enumerat, additis viginti radicibus in u et v, quorum perfecta equidem cum fui composita esse alio loco demonstrabo.

syllabae radicalis pondere deducendam esse, quae aut natura longam, aut Gunae vel Vrddis incremento productam, aut duplici consonante oneratam vocalem continens, maiorem pronuntiandi vim in se vertendo, antecedentem syllabam oppresserit. Quod e communi quattuor classium conspectu magis etiam patescit et certis legibus circumscribi potest, quas hic proponemus:

1) Eae radices latinae, quae duplici consonante finiuntur, nunquam in perfecto reduplicato Gunae vel Vrddis incrementum admiserunt. Quae leviores vocales ŏ et ŭ continent, repetitam syllabam ubique servaverunt, scil. mord, posc, spond, tond, curr; quae gravioribus ă et ĕ praeditae sunt, plerumque reduplicationem abiecerunt, scil. cand, mand, pand, prand, scand, sall, psall, lamb, fend, hend, vell, verr, vert; excipiuntur pend et tend, nec minus parc et fall, quae tamen in perfecto syllabae radicalis vocalem ă in ĕ attenuant.

2) Eae radices, quae natura longam vocalem complectuntur, iam pridem reduplicationis iacturam fecerunt, scil. īc, cūd, fīd, sīd, strīd; excipiuntur pēd, quae e pard mutilata est, quam ob rem pepēdi = peperdi ad analogiam perfectorum peperci et fefelli explicandum est v. s., et caed, quae ae in ī attenuando radicalis syllabae pondus imminuit. Vide tamen de radicibus ic, fid et sid s. pg. 65.

3) Eae radices, quae vocalibus radicalibus ă et ĕ ante simplicem consonantem utuntur, et ipsae Gunae vel Vrddis incrementum non passae sunt, immo ubique in perfecto reduplicato ă in ĕ vel ĭ, ĕ in ĭ vel ŭ attenuantes, atque ideo syllabae radicalis pondus minuentes, repetitam syllabam nunquam abiecerunt. Contractionem autem eae subierunt

a) quae a vocali incipiunt: ăg, ăp; ĕd, ĕm.

b) quae in tenuem exeunt: căp, făc, iăc; excipitur dĕc.

c) quae a consonantibus fr, l, s, v ineunt, in ceteris classibus reduplicationem non retinentibus: frag, leg, sed, ven.

d) scăb, cuius perfectum scābi ad veteris Germaniae superioris dialecti analogiam explicandum videtur v. s. pg. 60.

Reliquae huius classis radices reduplicationem integram servaverunt, scil. păg, păr, căd, căn, tăg; pĕl, pĕr, cĕl, tĕn, mĕn, dĕc, tĕl.

4) Eae radices, quae vocalem radicalem ĭ vel ŭ ante simplicem consonantem praebent, omnes olim in perfecto Guna auctae fuisse videntur; eae, quae ŏ exhibent, Vrddi. Postea vero conservatio syllabae repetitae, accentum in se vertentis, effecit, ut radicalis syllaba in quibusdam perfectis corriperetur cf. tutŭdi, arch. tutūdi; pupŭgi, sed pupūgerat v. s. Fĭdi deinde reduplicationem abiecit, apud classicos etiam scĭdi. Reliqua perfecta iam ante paenultimae correptionem repetitam syllabam amiserunt, scil. līqui, vīdi, vīci, fūdi, fūgi, rūpi, ōdi, fōdi, quorum ōdi fortasse e contractione ortum est.

Vita.

Natus sum Lubecae anno MDCCCXXXI Calendis Aprilibus, patre *Ernesto Deecke*, philosophiae doctore, qui postea quartae in Catharineo Lubecensi professurae munere functus est. Ab anno MDCCCXXXVII Catharinei classes elementarias et gymnasiales frequentavi, directore *Fr. Jacobo*, cuius memoriam adhuc summa cum pietate et gratissimo animo prosequor. Anno MDCCCXLVIII Lipsiam me contuli, ut philologiae studio operam darem, et viros Ill. *Hauptium*, *Jahnium*, *Westermannium*, *Brockhausium* alios audivi. Inde post tria semestria Berolinum petivi ibique scholis virorum Ill. *Boeckhii, Curtii, Hertzii, G. Grimmii, Boppii, Weberi, Lepsii, Schottii, Trendelenburgii, Rankii, Ritteri* aliorum acerrimo studio interfui. Anno demum MDCCCLII militiae sustinendae causa in patriam reversus e *Fr. Jacobi* morbo infelici occasionem habui, per novem fere menses in prima gymnasii classe docendi. Exim mens. Oct. anni MDCCCLIV scholam Ernestinam puellarem regendam suscepi, cui adhuc praesum. Denique anno MDCCCLXIV civium favore in summum scholarcharum collegium cooptatus sum. Quod in tanta vitae contentione otii nanctus sum, id comparativae grammaticae studio dicavi.

Notae quaedam:

G. L.	=	Grammatici latini ex rec. Keilii etc.
T. L.	=	Tragicorum latinor. reliqu. } rec. O. Ribbeck.
C. L.	=	Comicorum latinor. reliqu. } rec. O. Ribbeck.
R. L.	=	Latini sermonis vetust. reliqu. rec. A. E. Egger.
C. I. L.	=	Corpus Inscriptionum latinarum ed. Mommsen.
J. N.	=	Inscriptiones Regni Neapolitani ed. Mommsen.
Enn.	=	Ennianae poesis reliqu. rec. J. Vahlen.
Naev.	=	Naevii de bello punico reliqu. rec. J. Vahlen.
Cat.	=	M. Catonis, praeter librum de re rustica, quae extant rec. H. Jordan.
Varr. sat.	=	J. Vahleni in M. Ter. Varronis saturarum Menippearum reliquias coniectanea.

In citando Varrone de lingua latina et Festo Muellerum secutus sum; in Gellio Hertzium; in Plauto Ritschelium et Fleckeisenum, quoad eorum editiones suppeditant; in Terentio Bentleium; in Lucretio, Catullo et Tibullo Lachmannum; in Vergilio Ribbeckium, cuius Prolegomena magnam lectionum varietatem praebent; in Horatio et Ovidii Metamorphoseon libris Hauptium; in Plauti Epidico, Propertio et Manilio Jacobum; in Lucano Weberum; in Tacito Haasium etc.

De vulgaris sermonis latini fontibus v. Schuchardtium I, 6—17 et III, 2—4.

U. C. BERKELEY LIBRARIES
C045909491